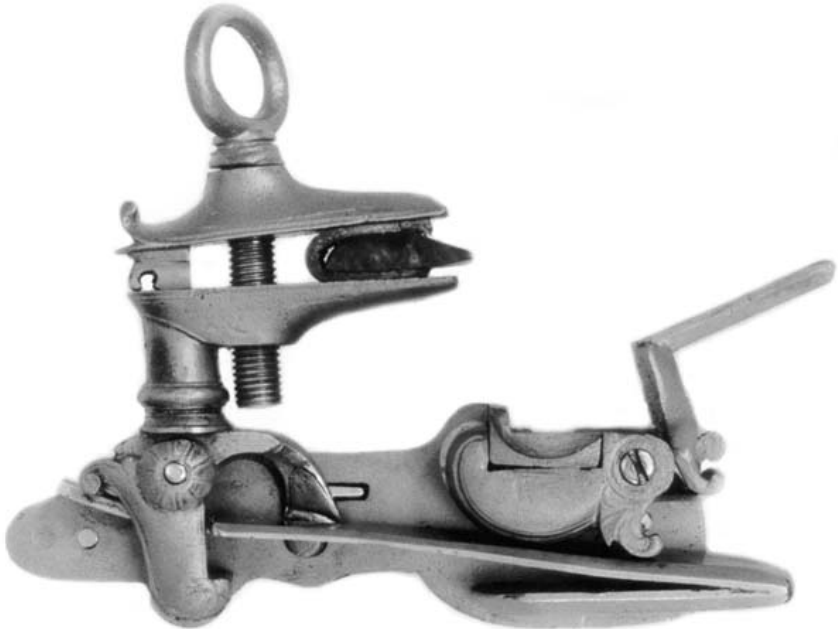

MUSKEDUNDEREN

Et tidsskrift for Norsk Svartkruttunion

Nr. 3 2008

Årgang 24

I dette nummer:

Styrets sammensetning	2
Presidenten har ordet	3 - 4
Oppbevaring av svartkrutt	4 - 6
Årsmelding fra NSU' styre	7
Approbering av stevner og Norgesrekorder	8
Åpent brev til medlemmsklubbene fra NSU's styre	9
Referat med resultater fra NM bane 2008	10 - 15
Referat med resultater fra NM langhold 2008	16 - 18
Referat med resultater fra EFP sitt langholdsstevne 2008	19 - 20
Referat med resultater fra LSS sitt 100 m stevne 2008 (Bjørnestevene)	21 - 23
Referat med resultater fra ÅÅ's Kammerladeren Approbasjonsstevne 2008	24
Referat med resultater fra TPSN sitt approberte 25 m stevne 2008	25
Referat med resultater fra GS sitt kubbmesterskap 2008	26
Referat med resultater fra DM midt - Norge 2008	27 - 28
Paa kornet!	29
Om Svartkrutt	30 - 34
Norgesrekorder	35
Prisliste NSU artikler samt en beskjed til deg fra Unionen	36

Fra redaktøren.

Kjære venner!

Høstens utgave av vårt utmerkede tidskrift vil ha fokus på årets mange mesterskap og stevner samt viktige saker styret arbeider med. Spesielt har det vist seg at den nye klassen 18-lødig militær kammerlader er populær og mange av årets stevnerreferater omhandler mye om dette.

Av saker vil jeg henlede d'ærede skytters oppmerksomhet på situasjonen rundt dette med oppbevaring og håndtering av svartkrutt. Dette er kjernen i vår virksomhet og vi trenger deres bidrag til dette arbeidet for å trygge vår hobby for fremtiden.

Det har også blitt plass til noe "krydder" og "dei faste postane".

Jeg takker alle som har bidratt med fine referater fra stevner og annen nyttig informasjon.

Jeg vil også gjenta min oppfordring til dere om

å komme med mer stoff, det være seg artikler, bilder, ideer og forslag mm, til vår alles vederkvæggelse, nytte og hygge.

Tom O. Låver
Red.

Følg med på våre nettsider:

www.norsksvartkruttunion.no

der vil det fortløpende bli lagt ut ny relevant informasjon.

Red.

Redaktøren gjør oppmerksom på at innholdet i alle artikler som ikke er informasjon fra styret står for forfatterens egen regning.

Red.

NSU's styre med distriktsrepresentanter.

Postadresse:

Norsk Svartkruttunion c/o Ståle J. Helland, Rågrasmyra 5, 6622 Ålvundfjord
Internett adresse: <http://www.norsksvartkruttunion.no>

President Ståle J. Helland Tlf.: 71 69 83 01
Mob.: 918 58 920
shelland@sunndals.net
Rågrasmyra 5
6622 Ålvundfjord

Visepresident Sondre Nordhagen Tlf.: 62 97 13 67
Mob.: 908 79 486
sonhagen@hotmail.com

Sekretær Eldar Gulli Mob.: 906 30 305
qalibra@hotmail.com

Kasserer Oddvar Deberitz Tlf.: 62 96 43 80
Mob.: 977 63 412
o-deb@online.no

Redaktør MD/WEB Tom Ove Låver Mob.: 997 05 199
tol1808@gmail.com

MLAIC delegat Dag Magne Winge Tlf.: 73 92 66 72
Mob.: 952 07 493
damawing@online.no

Betalingsadresse kontingent:

Oddvar Deberitz, 2114 DISENÅ

Postgiro: **0530.10.18985**

Medlemskontingent **kr. 200,-**

DISTRIKTSREPRESENTANTER.

Sør- og Vestlandet **Tor Bjarne Justnæs** Mob.: 450 05 596 tor.bjarne@h-j.no

Østlandet **Per Østby** Mob.: 924 05 804

Midt-Norge **Torgeir Wærdahl** Tlf.: 72 55 97 26 Mob.: 911 12 297

Nord-Norge **Sverre Kvalø** Tlf.: 76 93 13 81
Mob.: 952 25 292 svekva@gmail.com

Presidenten har ordet

For det første vil jeg takke for en utmerket sesong. Det har vært satt mange rekorder, både personlige og norgesrekorder. Litt spesielt var det også på årets Nordiske Mesterskap i Finland hvor vår kontingent markerte seg usedvanlig godt.

Det ser ut til at årsmøtevedtaket fra 2007 om å splitte opp klassen bakladet perkusjon i tre klasser har økt interessen for kammerladerskyting. Det er spesielt klassen "18 lødig militær kammerlader" som hadde mange deltagere på årets NM-bane.

I denne klassen var det en deltager som fikk våpenet sitt underkjent av våpenkontrollen pga at det var avkortet.

Styret ble i ettertid bedt om å modifisere reglene for denne klassen slik at avkortete våpen kan stille i fremtiden. Ved gjennomgang av årsmøtevedtaket for klassen fra 2007 fant styret ut at en eventuell forandring i denne klassen må tas opp som en ny årsmøtesak. Deler av Skytereglementet til NSU er forankret i årsmøtevedtak, og kan bare forandres av et nytt vedtak, mens deler av formuleringen er vedtatt på styrenivå, og kan modifiseres av styret. Som det står i forordet til Skytereglementet ønsker styret at dette reglementet skal gå seg til over et par år før det fremlegges for approbering på et årsmøte. Grunnen til dette er at det er lettere å justere det før det er klubbet på et årsmøte.

Så hva er årsmøtevedtak og hva er styrevedtak i Skytereglementet?

Generelt: Det er vedtatt at vi skal følge sikkerhetsreglementet til MLAIC. Mht klassene så har NSU i alle år fulgt MLAIC's regelverk uten at mer enn et par av disse er formelt approbert på et årsmøte. Av de spesielle norske klassene er det først i de senere år at årsmøtene har approbert de fleste av disse. Resten av Skytereglementet som er hentet fra MLAIC er det ikke noe årsmøtevedtak på. Detaljene for de forskjellige klassene referer derfor både til årsmøtevedtak og styrevedtak. Vi har fått flere konstruktive forslag til justeringer av

Skytereglementet som vi har tatt til etterfølgelse, og vi håper at vi får flere.

Det er viktig at dere som skyttere tar en aktiv del i dette arbeidet slik at vi ender opp med et reglement som er best mulig.

Styrets hensikt med å etablere dette reglementet er flere. For det første ønsker vi at den enkelte skytter skal ha informasjon om hva han/hun kan forvente seg på et NSU approbert stevne og hva som forventes av ham/henne. Dernest ønsker styret at det skal bli enklere for de uerfarne klubbene å arrangere et approbert stevne.

Vi har også lagt opp skytereglementet på et slikt vis at vi poengterer hvor vårt reglement skiller seg fra de Nordiske og MLAIC reglementene. Dette for at terskelen for den enkelte skytter blir lavere ved deltagelse i stevner utenfor Norge.

Det har også vært en del kommentarer på at styret insisterer på at klassen for replika patrongeværer heter "Remington replika" og ikke "Remington match" som den til tider har blitt benevnt. Grunnen til dette er at klassenavnet "Remington replika" er basert på et årsmøtevedtak og det kan ikke styret forandre.

Styret ønsker at NSU skal være en aktiv og dynamisk organisasjon, og det er opp til dere som medlemmer å ta opp med styret regler som dere ikke er enige i. Er dere uenig med svaret som dere får eller dere ønsker å forandre vedtak som er gjort på et årsmøte, så er det opp til medlemsklubbene i NSU å sende inn forslag til årsmøtene.

Det har også skjedd viktige ting som påvirker vår sport. Justisminister Storberget signerte en ny våpenforskrift den 11. juni 2008 (*Kopi ligger på NSU's nettside*). Dette er en forskrift som har vært i støpeskjeen i en del år, og det er ikke bestemt ennå når den skal iverksettes.

For oss som svartkruttsskyttere representerer denne nye forskriften i realiteten en forbedring av situasjonen. Det samme kan en ikke si for enkelte andre skytterorganisasjoner.

Den vesentligste forandringen er skille- grensen mellom registreringspliktige og ikke registreringspliktige våpen.

Hovedreglen for registreringsplikt av skytevåpen er nå satt til produksjonsåret 1890. Tidligere var det modellåret etter 1871 for pistoler og revolvere og etter 1884 for langvåpen.

Så når denne forskriften aktiviseres, er det bare å besøke politiet å få avregistrert de våpnene som er produsert før 1890. Det er også et krav om våpenskap fra første registreringspliktige våpen.

Dessuten gjør den nye forskriften det veldig vanskelig å anvende registrerings- pliktige samlervåpen i konkurranseøye- med.

En annen forandring som påvirker oss er at nye skytegrener som krever bruk av nye typer registreringspliktige våpen i en skytterorganisasjon skal godkjennes av Politidirektoratet.

Dette kan påvirke ønsket om egen klas- se for patronhagler. Bli en slik klasse akseptert i NSU, så regner jeg med at det blir en kurant sak å få den akseptert av Politidirektoratet så lenge vi kan pre- sentere en god argumentasjon for klas- sen, samt vise hvordan den passer inn i de aktivitetene som vi allerede har.

Ståle Helland

Problemene rundt oppbevaring av svartkrutt

Dette er et komplisert emne som virkelig ble satt på dagsorden av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i et skriv til kommunene datert 9/11-2005.

I dette skrevet presiserer de reglene fra for- skrift av 16. juni 2002 nr 922 om håndtering av eksplosiv stoff, se følgende webside:

<http://oppslagsverket.dsb.no/docweb/page/mainpage.jsp;jsessionid=FD285603A7C8809E5B228E945>

I skrevet konkluderer DSB med at svartkrutt ikke skal oppbevares i boliger og at det er opp til kommunene å gi oppbevaringstillatelse på inntil 250 kg svartkrutt. DSB anbefaler at 3 kg svartkrutt bør være nok for de fleste skytterne. Dette betyr at vi trenger en oppbevaringstillatelse fra kommunen før vi går til politiet og får en kjøpetillatelse på det omtalte svartkruttet.

Vi kan oppbevare 5 kg svartkrutt som ammunisjon uten spesiell tillatelse.

NSU's styre har i flere omganger vært i kontakt med DSB om denne saken som er spesielt uheldig for de av våre medlemmer som ikke bor i enebolig. I brev datert 3/7-08 presiserer DSB at det nevnte regelverket tillater oppbevaring av inntil 5 kg eksplosiv vare (svartkrutt) når det er oppladet som ammunisjon. DSB's definisjon av eksplosiv vare og ammunisjon:

”§ 1.3

Definisjon av eksplosiv vare:

- b) krutt, slik som røksvakt krutt og svartkrutt,
- c) tennmidler av enhver art som brukes i samband med andre eksplosiver unntatt tennmidler som faller inn under hovedslaget ammunisjon,
- d) ammunisjon, slik som patroner bestående av prosjektil, hylse, drivladning og tennmiddel, hylser av enhver art forsynt med ladning eller tennmiddel, prosjektiler forsynt med ladning, sporlys eller tennmiddel, håndgranater, bomber, raketter og miner samt lys-, brann- og røkbokser.

§7.1

Uten særskilt tillatelse kan følgende mengder (nettovekt eksplosiv vare) allikevel oppbevares:

Inntil 5 kg røksvakt krutt som nevnt i § 1-3 under definisjonen av eksplosiv vare bokstav b,

Inntil 5 kg eksplosiv vare oppladet som ammunisjon av enhver art som nevnt i § 1-3 under definisjonen av eksplosiv vare bokstav d.

Unntatt fra kravet om tillatelse etter dette kapittelet er ammunisjon som den som har tillatelse til å inneha skytevåpen etter lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. selv lader opp til våpenet, og ammunisjon som erverves eller overlates etter reglene i våpenlovgivingen.”

Jeg anbefaler derfor dere som har vanskeligheter med å få tillatelse fra brannvesenet til oppbevaring av svartkrutt i bulk (½ kg bokser) å alliere dere med andre medlemmer av NSU som har slik tillatelse eller kontakt personer med generell tillatelse til oppbevaring av sprengstoff, slik at dere kan få fatt i svartkruttet. Omlad det deretter til ammunisjon, slik at dere kan fortsette å dyrke hobbyen deres innenfor gjeldende regelverk.

I denne forbindelse er det på sin plass å nevne § 14-1 i gjeldende våpenforskrift: ” Det kreves ikke tillatelse til selv å lade opp ammunisjon til skytevåpen som vedkommende har tillatelse til å inneha.”

Anbefalingene til FN for transport av farlig gods.

Eksplosivforskriften skal oppjusteres i 2009. Det er derfor viktig at vi yter den påvirkningen som vi kan nå. Det kan derfor være på sin plass med en orientering om hva som er bakgrunnen for formuleringene vedrørende svartkrutt i forskriften fra 2002: Norge har som mange andre land adoptert en FN anbefaling som er veiledende for transport og oppbevaring av farlig gods, herunder svartkrutt (Recommendations on the TRANSPORT OF DANGEROUS GOODS, Model Regulations, Volume I, Fifteenth revised edition, UNITED NA-

TIONS, 2007 (http://www.unece.org/trans/danger/publi/unrec/rev15/15files_e.html))

I dette dokumentet har de 2 kategorier av eksplosiver som er av interesse for oss:

Division 1.1: Substances and articles which have a mass explosion hazard

Division 1.4: Substances and articles which present no significant hazard.

Definisjonen av begrepet Mass explosion:

Mass Explosion is one which affects almost the entire load virtually

instantaneously. Selve begrepet mass explosion hazard er et som sender

frysninger nedover ryggen på de fleste uinnvidde personer, og låter nesten som et

annet fryktinngytende begrep: Weapon of mass destruction. I disse anbefalingene er

svartkrutt nevnt med navn i

klassifiseringstabellen kun to ganger:

Black powder, granular or as a powder, FN-klasse 1.1D, FN-nummer 0027

Black powder, in pellets, FN-klasse 1.1D, FN-nummer 0028.

Med andre ord svartkrutt er i den farligste kategorien i dette dokumentet, og dermed

blant de stoffer som har flest restriksjoner på både transport og oppbevaring.

Mange av våre problemer hadde vært løst om vi kunne fått svartkruttet omklassifisert

til klasse 1.4 siden denne klassen har få begrensninger på transport og oppbeva-

ring. I teorien er en slik omklassifisering enkel. En trenger enten å redusere vekten

på boksene med svartkrutt, og å øke avstanden/skille mellom disse boksene i hver

transportenhet. Dette var teorien.

Virkeligheten er imidlertid noe mer brutal for oss, siden disse anbefalingene er basert på 3 forskjellige tester og den siste

testen er en branntest med 150 liter med emballert vare. Dette kan tilsis over 100 kilo

svartkrutt, alt etter hvordan den er pakket. Med andre ord denne endelige testen eg-

ner seg i det hele tatt ikke for de mengdene svartkrutt som det kan være naturlig for

en svartkruttsskytter å ha hjemme. I hht ”pakkeanbefalingene” i dette dokumentet

er det høyst sannsynlig at det svartkruttet som er testet er sprengkrutt i tnneforpak-

ning.

og da er det ikke så overraskende at alt går i luften på en gang (Mass explosion hazard).

Det er også et annet problem med disse to klassene:

1.1: her er produktene nevnt ved navn

1.4: Dette er en generisk klasse, og ikke en opplisting over produkter som har endt opp i denne klassen etter en test.

Verken DSB eller NSU har funnet noe internasjonalt register over komponenter som etter testing har endt opp i klasse 1.4. Det virker som om opplysningene om disse testene kun eksisterer på nasjonalt nivå. Vi har dokumentasjon på at det er gjennomført en rekke tester med svartkrutt i flere land. Det er også et faktum at det er mange land som erklærer at de følger anbefalingene fra dette FN-dokumentet, og fremdeles tillater oppbevaring av svartkrutt i boligheter. I hht internett kan en i Canada oppbevare 10 kg (½ kg pakker) i hjemmet og importere 8 kg uten spesiell tillatelse. Dette er et av mange eksempler på at nasjonale myndigheter har gjort sine egne vurderinger, muligens etter å ha gjennomført modifiserte tester med svartkrutt.

Så dagens situasjon er at både vi og DSB har mindre informasjon om de testene som har blitt gjennomført enn ønskelig. Det er også styrets mening at NSU er nødt til å ha en saklig og faglig diskusjon med DSB hvis vi skal bli betraktet som en seriøs organisasjon og ha en påvirkningsmulighet på den nye eksplosivforskriften som skal iverksettes i 2009.

MLAIC kommer til å etablere en database med nasjonale oppbevaringsregler og tester med svartkrutt

NSU presenterte et forslag på MLAIC-delegatenes møte under VM i Adelaide, Australia i begynnelsen av august:

MLAIC etablerer en database basert på:

1. Innsamling av nasjonale regler på transport og oppbevaring av svartkrutt fra medlemslandene
2. Innsamling av dokumentasjon på nasjonale tester som de enkelte land har gjen-

nomført

Samt samle sammen informasjon om registrerte problemer forbundet med produksjon, lagring og bruk av svartkrutt. En slik database må selvsagt være bygd opp objektivt og ha skikkelige referanser. Dette forslaget ble meget godt mottatt av delegatene, og den nye generalsekretæren (David Brigden, UK) fikk beskjed om å dra i gang denne prosessen. David informerte meg om at jeg ville bli sentral i prosessen.

NSU trenger medlemmenes hjelp!

Jeg er klar over at det er flere av dere som har større kunnskap om svartkrutt enn det jeg har.

Har dere noen forslag eller opplysninger som jeg burde ha, så vil jeg sette enorm pris om dere kontakter meg. Dette er enormt viktig, siden vi er nødt til å påvirke DSB nå, før toget forlater stasjonen.

I denne prosessen er jeg også interessert i flere spesielle ting: Mange land har fokusert på at en maksimumsbeholder på ½ kg. Er det noen av dere som har funnet bakgrunnsmateriale for valget av denne enheten? Jeg er også interessert i dokumentasjon på svartkruttets egenskaper som kan påvirke måten dette kruttet bør oppbevares: Hva tåler det av kulde, varme? Hvor lett lar det seg oksidere?

Hvordan påvirkes det av lys, statisk elektrisitet o.s.v.? Selvsagt ønsker jeg også å samle informasjon om uhell med svartkrutt. I denne prosessen skal vi ikke glemme at DSB og vi er på det samme laget. Vi ønsker alle at vår hverdag skal være så sikker som mulig, og vi må heller ikke glemme brannvesen i denne sammenhengen. Det systemet som DSB forhåpentligvis ender opp med må selvsagt ivareta disse personenes interesse, samtidig med at det må plassere farene vedrørende oppbevaring og bruk av svartkrutt på en realistisk skala og gi oss et system som tillater videreutvikling av vår fantastiske sport.

Mvh Ståle

Årsmelding fra NSU's styre for perioden 2007/2008

I perioden har det vært gjennomført 17 styremøter. Bortsett fra to av møtene, så har de vært gjennomført som telefonmøter. På samtlige bortsett fra 3 møter har styret vært fulltallig representert.

Antall medlemmer i styret ble redusert med 1 da Kjell Bergersen (sekretær) trakk seg av personlige årsaker dagen etter årsmøtet i 2007.

I desember trakk også Pål Kvalvik (redaktør Muskedunderen) seg fra styret med samme begrunnelse. Tom Ove Låver tok over redaktørjobben (muskedunder og nettside) og Ståle Helland tok over sekretærjobben.

Dette reduserte styret har fungert bra, og vi har hatt en del oppgaver på tapetet:

1. Etablering av en ny og mer integrert nettside. Trond Johannesen har gjort en stor dugnadsinnsats her.
Her har vi bl.a. lagt ut NSU's lover (1993 versjon pluss forandringer).
2. Organisering av NSU's arkiver, med vekt på årsmøterefoter, styrefoter og nordisk arkiv.
3. Etablering av et integrert skytereglement. Dette ligger på nettsiden til nedlasting.
Dette er et dynamisk dokument som styret ønsker skal gå seg til over et par år før det blir lagt frem til et årsmøte for approbering.

Det har vært lagt ned mye arbeide for å få etablert en ny leverandør av svartkrutt. Denne prosessen har kommet i mål.

Vi har hatt kontakt med direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) flere ganger for å få en avklaring i problemstillingen rundt oppbevaring av svartkrutt i boligene. I mai ble det sendt et formelt skriv til DSB hvor vi tok opp denne saken samt stilte en del spørsmål omkring det FN-direktivet for transport av farlig gods som Norges lovgivning lener seg på. Vi har også meldt inn denne problemstillingen som sak til MLAIC-delegatenes møte i Adelaide i august. Vårt ønske er å få organisert en internasjonal databank om lovgivningen i de forskjellige land, forskningsresultater vedrørende sikkerhet rundt bruk og oppbevaring av svartkrutt, samt en registrering av problemer assosiert til oppbevaring og bruk av vårt sportskrutt.

I perioden har det bare vært produsert 2 numre av Muskedunderen. Dette beklager styret. Og håper at generalforsamlingen har forståelse for den spesielle arbeidssituasjonen som det nåværende styret har hatt.

Styret har vedtatt at det skal deles ut diplomer for norgesrekorder.
P.g.a. tidsmangel blir ikke dette gjort på dette årsmøtet, men på et senere tidspunkt.

For styret

Ståle J. Helland

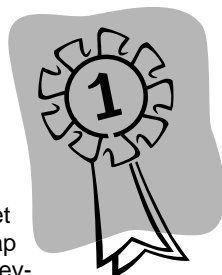

Approbering av stevner og norgesrekorder

Tiden har nå kommet til forberedelsene for 2009 sesongen, så de som kan tenke seg å arrangere et av NM'ne bør sende inn søknad snarest. Det samme gjelder de som ønsker å få stevner approbert for 2009. I § 11 i NSU's Fellesreglement står det: "Søknad om approbasjon sendes NSU's styre innen 1. november hvert år". Den praktiske konsekvensen av dette er at vi starter tildelingen av NM'ne og approbering av stevner i begynnelsen av november.

Vi kommer bare til å approbere et stevne per distrikt på en dato og det blir ikke approbert stevner som kolliderer med eget distriktsmesterskap eller NM'ne. Dette betyr ikke at det ikke kan arrangeres mer enn et stevne på en dag, men kun et blir approbert. For approbering av et stevne gjelder prinsippet med førstemann til mølla.

Og hva er fordelene med en approbering? Ved å søke om approbering forplikter lagene seg til å gjennomføre stevnet i hht NSU's skytereglement (kan lastes ned fra vår nettside). Tilbake til § 11: "Som Norgesrekorder godkjennes bare resultater oppnådd i NSU's approberte stevner". Norgesrekorder kan også settes på internasjonale stevner. På årets generalforsamling ble § 12 i Fellesreglementet justert (justeringene er uthevet):

"I **VM, EM, Nordisk, NM og DM** registreres rekorder av NSU direkte. I andre stevner må skivene sendes NSU for kontroll med attestasjon fra stevneleder. **Lagrekorder registreres kun i NM og DM.**"

Den praktiske registreringen av en norgesrekord skjer på følgende vis: Skivene skal i utgangspunktet sendes inn til styret for vurdering. Er det et styremedlem eller en distriktsrepresentant til stede på stevnet kan denne sammen med stevneleder sende inn en skriftlig erklæring om resultatet som de begge signerer til styret. Erklæringen skal inneholde følgende: Hvilket stevne det er, dato, navn på rekordholderen, poengsum, adresse (e-post adresse om mulig), klubben personen skyter for og de to signaturene. Hvis det er en lagrekord trenger vi i tillegg til klubbnavnet: navn og poengsum på alle som var med på vinnerlaget. Skivene dateres og signeres også av de samme personene og oppbevares til rekorden er behandlet på det neste styremøte hvor den godkjennes og registreres.

Er det ikke et styremedlem eller en distriktsrepresentant til stede eller det er disse som satte rekorden, signeres og dateres skive av stevneledelsen og sendes inn til styret for vurdering. Husk å legge ved returadresse for skivene. Dette er en litt omstendelig prosedyre, men vi snakker tross alt om offisielle norgesrekorder. Det er MLAIC-delegaten som har ansvaret for arkivet med norgesrekorder. Vi vill legge ut et skjema for registrering av norgesrekorder på nettsiden vår.

Så tilbake til innmelding av stevner for 2009. Det er mange av dere som arrangerer interne stevner i lagene. Hvorfor ikke utlyse disse som åpne stevner? Dette vil være en enkelt måte å øke tilbudet til skytterne i regionen. Et åpent lokalt stevne er også åpent for approbering, og da slipper dere irritasjonen forbundet med et resultat som er bedre enn gjeldende norgesrekord men blir ikke registrert fordi stevnet ikke er approbert.

Ståle Helland

Reservasjonsrett mot offentliggjøring av ens skyteresultater på NSU's nettside.

Åpent brev til NSU's medlemmsklubber fra styret i NSU

På årsmøtet i år i NSU ble det vedtatt at Muskedunderen skal legges ut på NSU's nettside i original form, og at det første nummeret som legges ut er 2/2008.

I diskusjonen opp mot dette vedtaket ble det reist et spørsmål fra et lag om NSU hadde anledning til å legge ut medlemmenes resultater på nettsiden uten å ha hentet inn tillatelse fra deltagerne.

Det var et av dette lagets medlemmer som formulerte de vedtakene som det ble stemt over, og det ble kun stemt over om MD skulle legges ut eller ei. Det ble vedtatt mot det nevnte lagets stemmer at MD skal legges ut på NSU's nettside. Etter avstemningen ønsket et av medlemmene fra dette laget å få inkludert en reservasjonsklausul mot offentliggjøring av deltagers navn på nettsiden til NSU.

Ordstyrer (presidenten) informerte om at avstemningen var avslutet og at det aktuelle laget ville få en frist til å komme med en skriftlig betenkning (av en juridisk fagmann), før det nevnte årsmøtevedtaket blir aktivisert. I ettertid har styret konkludert at vi er nødt til å gi alle klubbene muligheten til å komme med en slik skriftlig innsigelse.

Grunnen til at vi krever en formell juridisk betenkning, er at hva som er legalt og ikke legalt er definert av både formuleringen i lover og vedtekter, samt hva som er etablert som gjellende retspraksis.

Her er en del av styrets argumenter for at MD skal legges ut i en ikke redigert form:

Det er styrets oppfatning at:

- Flertallet på årsmøtet ønsket intakte versjoner av MD på nett
- De fleste i NSU ønsker at deres navn skal ligge på nett. Dette fungerer bl.a. som dokumentasjon ved våpensøknader.
- Arrangørene av NM'ne og andre stevner distribuerer resultatlistene til de som ønsker dem, og det er ingen begrensning assosiert med denne distribueringen. Resultatene kan inngå i avisartikler eller legges på lokale nettsider.
- Deltar en på et åpent stevne, så har en i realiteten fraskrevet seg retten til å reservere seg mot at en kommer på resultatlisten fra stevnet.
- Norgesrekorder ligger allerede på internett.
- Alle som deltar på stevner utenfor Norge er garantert å få navnet sitt på internett.
- Alle resultatene som står i MD er i realiteten allerede i det offentlige rom, siden NSU sender 3 eksemplarer til Riksarkivet.
- NSU er en ansvarlig skytterorganisasjon som eksisterer på storsamfunnets nåde. Er ikke våre aktiviteter åpne for det offentlige lys, kan vi risikere å miste storsamfunnets aksept på vår eksistens.

I denne sammenhengen er det i NSU's interesse at vår sportslige aktivitet blir bedre dekket i det offentlige rom.

For ordens skyld skal det nevnes at det i Redaktørens spalte i MD 1/2008 ble det tatt opp at styret ønsket å legge MD på nett. I MD 2/2008 ligger styrets forslag til årsmøtet. For å få avsluttet denne saken gir styret medlemmsklubbene frist til 1. desember 2008 med å komme med en skriftlig betenkning fra en juridisk fagperson. Denne betenkningen må både inneholde sitat med referanse av aktuelle gjeldende bestemmelser og dokumentasjon fra rettspraksis.

På vegne av styret

Ståle Helland

NM bane 2008

Årets NM i bane ble avholdt på Åsheim skytterbane i Ringsaker den siste helgen i juni. Stevnet ble arrangert av svartkruttgruppa til Hamar Idrettslag (HIL). Dette er en av de mindre svartkruttgruppene i NSU. Anlegget har høy standard og dugnadsgjengen hadde lagt ned et stort arbeide i å omdanne banen fra et røksvakt miljø til et som egner seg for oss. At en så liten svartkruttgruppe tar på seg et så stort arrangement er selvsagt avhengig av dugnadsinnsats fra ektefeller, venner og andre svartkrutt-skyttere.

En stor takk til Øyvind Solli, Lillian og Clarry Haglund, samt Erik Skaug og Egil Solheim, og tre flinke kokker, Tone, Alida og Åse.

Barb Grisdale-Helland

Årets NM var det første der det ble skutt i den nylig approberte klassen 18 lødig militær kammerlader. De bolde skyttere viser her stolt frem sine flotte geværer og her er det nok skyttere til å danne en pelotong av kammerladermusketere. Rune Stensrud ble årets Norgesmester med fine 90 poeng.

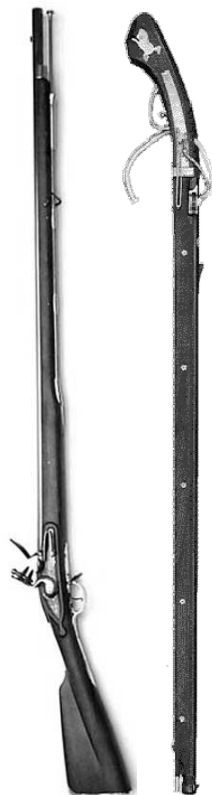
Red.

Resultater NM bane 2008

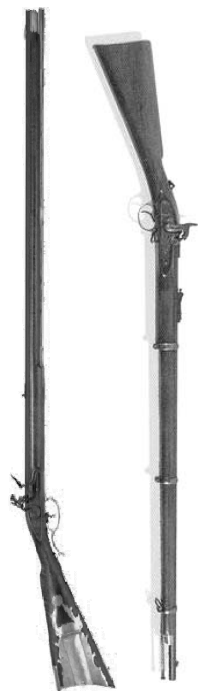
Plass.	Klasse	Navn	Klubb	Måling	Sum
	Cominazzo				
1	R	Flomark, Odd	OKTS		84
2	R	Eldor, Richard	Moss pk		76
3	O	Lid, Fredrik Hiorth	Asker		49
4	R	Johannessen, Trond	SCS		14
	Kuchenreuter				
1	O	Flomark, Odd	OKTS		83
2	O	Haugen, Tor B.	Schedsmoe CS		79
3	O	Justnæs, Tor Bjarne	KGP		65
4	O	Johannessen, Trond	SCS		55
	Kuchenreuter				
1	R	Torp, Dagfinn	KBT		94
2	R	Stensrud, Rune	KBT		90
3	R	Frøslie, Iver	Lunner	38	89
4	R	Nygaard, Kenneth	Schedsmoe CS	42	89
5	R	Kvalvik, Pål	Meløy PK		86
6	R	Deberitz, Oddvar	N&S		85
7	R	Nordhagen, Sondre	N&S		84
8	R	Låver, Tom	SCS		80
9	R	Wærdahl, Torgeir	Tr.Hjems pk		72
10	R	Bjune, Arnstein	Lunner		71
11	R	Eldor, Richard	Moss pk		7
	Colt				
1		Torp, Dagfinn	KBT		90
2		Stensrud, Rune	KBT		89
3		Riegels, Anne Beate	KBT		81
4		Deberitz, Oddvar	N&S		75
5		Nordhagen, Sondre	N&S		72
	Mariette				
1		Wærdahl, Torgeir	Tr.Hjems pk		92
2		Andresen, Morten	Tr.Hjems pk		90
3		Torp, Dagfinn	KBT		88
4		Nygaard, Kenneth	Schedsmoe CS		87
5		Stensrud, Rune	KBT		86
6		Frøslie, Iver	Lunner		86
7		Thyholt, Tore	Tr.Hjems pk		84
8		Gundersen, Knut	Sarpsborg pk		83
9		Amesen, Øivind	Bærum pk		83
10		Riegels, Anne Beate	KBT		82
11		Haugen, Tor B.	Schedsmoe CS		82
12		Bjune, Arnstein	Lunner		76
13		Lund, Sven	Eidsvoll SS		76
14		Olsen, Terje S.	Tr.Hjems pk		75
15		Vigen, Svein Erik	Hell flint & perk.		74
16		Sulebakk, Olav Arne	Å&Å		66
17		Kvalvik, Pål	Meløy PK		60
18		Jøndal, Alf	Schedsmoe CS		52
19		Johannessen, Trond	SCS		50

Plass	Klasse	Navn	Klubb	Måling	Sum
Smith & Wesson					
1	O	Eldor, Richard	Moss pk		84
2	O	Deberitz, Oddvar	N&S		81
3	O	Nordhagen, Sondre	N&S		74
4	O	Karlsen, Per	TOP		73
5	O	Bogre, Odd Harald	Tønsberg		72
6	O	Heggland, Jan Erik	KGP		16
Smith & Wesson					
1	R	Stensrud, Rune	KBT		89
2	R	Thyholt, Tore	Tr.Hjems pk		87
3	R	Gundersen, Knut	Sarpsborg pk		81
4	R	Nygaard, Kenneth	Schedsmoe CS		79
5	R	Andresen, Morten	Tr.Hjems pk		76
6	R	Kvalvik, Pål	Meløy PK		69
7	R	Haugen, Tor B.	Schedsmoe CS		68
Miquelet					
1	O	Justnæs, Tor Bjarne	KGP		82
2	O	Hegge, Ragnar	TMS		70
3	O	Bjune, Arnstein	Lunner		41
4	O	Heggland, Jan Erik	KGP		29
Miquelet					
1	R	Deberitz, Oddvar	N&S		86
2	R	Winge, Dag Magne	TMS		79
3	R	Nordhagen, Sondre	N&S		69
4	R	Wærdahl, Torgeir	Tr.Hjems pk		61
5	R	Olsen, Terje S.	Tr.Hjems pk		61
6	R	Låver, Tom	SCS		42
Tanegashima					
1	R	Deberitz, Oddvar	N&S		89
2	R	Nordhagen, Sondre	N&S		76
Vetterli					
1	O	Gulli, Eldar	N&S		85
2	O	Justnæs, Tor Bjarne	KGP		74
3	O	Hegge, Ragnar	TMS		72
4	O	Bjune, Arnstein	Lunner		22

Plass	Klasse	Navn	Klubb	Måling	Sum
	Vetterli				
1	R	Nordhagen, Sondre	N&S		95
2	R	Deberitz, Oddvar	N&S		95
3	R	Berger, Marianne	EFP		93
4	R	Østby, Per	EFP		92
5	R	Kvalø, Sverre	LPK		90
6	R	Vigen, Svein Erik	Hell flint & perk.		81
7	R	Grisdale-Helland, Barb	Å&Å		80
8	R	Sulebakk, Olav Arne	Å&Å		77
9	R	Helland, Ståle J.	Å&Å		76
10	R	Lund, Sven	Eidsvoll SS		60
	Hizadai				
1	R	Deberitz, Oddvar	N&S		95
2	R	Nordhagen, Sondre	N&S		86
	Lamarmora				
1	R	Torp, Dagfinn	KBT		95
2	R	Østby, Per	EFP		86
3	R	Kvalø, Sverre	LPK		86
4	R	Deberitz, Oddvar	N&S		84
5	O	Winge, Dag-Magne	TMS		78
6	R	Frøslie, Iver	Lunner		47
	Pennsylvania				
1	R	Sulebakk, Olav Arne	Å&Å		89
2	R	Østby, Per	EFP		88
3	R	Torp, Dagfinn	KBT		86
4	R	Frøslie, Iver	Lunner		79
5	O	Justnæs, Tor Bjarne	KGP		66
6	R	Johannessen, Trond	SCS		51
7	R	Låver, Tom	SCS		24
	Perkusjons-muskett				
1	O	Østby, Per	EFP		88
	Maximilian				
1	R	Østby, Per	EFP		86
2	R	Sulebakk, Olav Arne	Å&Å		84
3	R	Stensrud, Rune	KBT		82
4	R	Winge, Dag-Magne	TMS		81
5	R	Nordhagen, Sondre	N&S		77
6	R	Frøslie, Iver	Lunner		58
7	R	Justnæs, Tor Bjarne	KGP		49

Plass	Klasse	Navn	Klubb	Måling	Sum
	Minie				
1	R	Nordhagen, Sondre	N&S		91
2	R	Deberitz, Oddvar	N&S		88
3	R	Torp, Dagfinn	KBT		86
4	R	Østby, Per	EFP		81
5	R	Frøslie, Iver	Lunner		62
6	R	Kvalø, Sverre	LPK		8
	Whitworth				
1	O	Gulli, Eldar	N&S		70
2	O	Heggland, Jan Erik	KGP		46
3	O	Justnæs, Tor Bjarne	KGP		4
	Whitworth				
1	R	Berger, Marianne	EFP		94
2	R	Østby, Per	EFP		92
3	R	Torp, Dagfinn	KBT		91
4	R	Stensrud, Rune	KBT		90
5	R	Grisdale-Helland, Barb	Å&Å		84
6	R	Bergersen, Atle	EFP		84
7	R	Helland, Ståle J.	Å&Å		78
8	R	Kvalvik, Pål	Meløy PK		75
9	R	Haglund, Clarry	HIL		67
10	R	Vigen, Svein Erik	Hell flint & perk.		60
	Valkyrie				
1	R	Grisdale-Helland, Barb	Å&Å		92
	18 lødig militær kammerlader				
1		Stensrud, Rune	KBT		90
2		Hegge, Ragnar	TMS		85
3		Nordhagen, Sondre	N&S		83
4		Deberitz, Oddvar	N&S		82
5		Gulli, Eldar	N&S		82
6		Sulebakk, Olav Arne	Å&Å		80
6		NM, 1			80
8		Winge, Dag-Magne	TMS		80
9		Eldor, Richard	Moss pk		78
10		Brustad, Terje	Eidsvoll SS		77
11		NM, 2			76
12		Frøslie, Iver	Lunner		76
13		Justnæs, Tor Bjarne	KGP		75
14		Heggland, Jan Erik	KGP		68
15		Lund, Sven	Eidsvoll SS		47
	4 linjers kammerlader				
1		Stensrud, Rune	KBT		77

Plass	Klasse		Klubb	Måling	Sum
Bakladet perkusjon					
1		Justnæs, Tor Bjarne	KGP		78
2		Bækken, Arne	KBT		71
3		Winge, Dag Magne	TMS		54
Remington					
1	O	Torp, Dagfinn	KBT		87
2	O	Stensrud, Rune	KBT		87
3	O	Andresen, Morten	Tr.Hjems pk		86
4	O	Gulli, Eldar	N&S		85
5	O	Solli, Øyvind	HIL		80
6	O	Eldor, Richard	Moss pk		80
7	O	Deberitz, Oddvar	N&S		76
8	O	Sulebakk, Olav Arne	Å&Å		76
9	O	Bogre, Odd Harald	Tønsberg		75
10	O	Frøslie, Iver	Lunner		70
11	O	Karlsen, Per	TOP		69
12	O	Lund, Sven	Eidsvoll SS		60
13	O	Bækken, Arne	KBT		50
14	O	Basso, Arvid	Å&Å		48
15	O	Brustad, Terje	Eidsvoll SS		41
16	O	Heggland, Jan Erik	KGP		27
17	O	Nordhagen, Sondre	N&S		20
18	O	Lid, Fredrik Hiorth	Asker		14
Remington					
1	R	Østby, Per	EFP		99
2	R	Stensrud, Rune	KBT	26	96
3	R	Torp, Dagfinn	KBT	31	96
4	R	Bergersen, Atle	EFP		92
5	R	Thyholt, Tore	Tr.Hjems pk		91
6	R	Helland, Ståle J.	Å&Å		88
7	R	Hegge, Ragnar	TMS		85
8	R	Grisdale-Helland, Barb	Å&Å		81
9	R	Haglund, Clarry	HIL		78
10	R	Kvalvik, Pål	Meløy PK		75
11	R	Eldor, Richard	Moss pk		73
12	R	Pedersen, Per N.	Tønsberg		36
13	R	Lid, Fredrik Hiorth	Asker		27

Norgesmesterskap I Svartkruttskyting, Langhold

Lunner 24.-25. Mai 2008

Det har også i år vært avviklet norgesmesterskap i langholdsklassene Bodine, Turner og Sporting Trophy. Vertskap i år har vært Lunner Skytterlags Svartkruttgruppe, og arenaen har vært Kjevlingen skytebane på Hadeland.

Banen er i utgangspunktet en 25 m, 100 m og 300m bane, og det ble derfor for andleningen reist en midlertidig standplass ved kulefanget på 100m, slik at man fikk 200m bane frem til 300m kulefanget. Denne konstruksjonen ble laget av "forskallingskassetter", og selv om arrangørene syntes plattformen ble veldig solid viste det seg under skyting at enhver bevegelse av en av skytterne avstedkom vibrasjoner i plattformen som sjenerte skytterne. Trond Berger skjøt til tross for dette drawbacket 96 poeng i Turner 200 m. Vi anbefaler til tross for Tronds upåklagelige skyting likevel andre lag som leker med liknende tanker å finne på bedre alternativer.

Det var i år 8 forhåndspåmeldte skyttere, og det kom under arrangementet til ytterligere 3. Deltagerne kom fra såpass geografisk forskjellige steder som Malmö og Meløy. Vi i arrangørklubben er imponert over at folk frivillig kjører 120mil for å skyte hos oss i fredstid! Dette synes vi sier litt om sporten – det er få men svært entusiastiske skyttere som bedriver langholdsskyting! Alle de forhåndspåmeldte skjøt alle klasser, mens de etteranmeldte nok deltok mer av spontan lyst til å skyte i mer tilfeldige klasser!

Første dag av stevnet var i sin helhet viet 100m og 200m skyting i begge klasser. Dette ble en svært våt affære pga lite samarbeidsvillige værguder. I Bodine startet Rune Stensrud friskt med 11 tiere og to niere, og skaffet seg dermed et forsprang som han beholdt ut stevnets første dag. I Turner åpnet Trond Berger best med 94 poeng. Han fulgte opp med 96 på 200m, og ledet dermed Turner etter stevnets første dag.

Hva herrere foretok seg utover lørdagskvelden er vanskelig for arrangørene å si noe om, men enkelte av deltagerne virket noe mutte og innesluttede da de i strålende solskinn ankom Kjevlingen, klare for 300m finalene søndag morgen. Imidlertid kunne arrangørene stille med kaffe og kald Farris, og selv de mest lysømfintlige skytterne var snart klare for dyst.

Per Østby er en hard konkurransemann, som

definitivt viste konkurrentene hvor David kjøpte ølet under søndagens skyting. Vi tror muligens at det faktisk at han ikke ledet noen klasse etter mesterskapets første dag fikk ham til å skjerpe seg maksimalt, siden han like godt klinte med best skyting i begge klassene under søndagens skyting.

Per Østbys comeback på søndag ga ny spenning i kampen om sammenlagt seieren. Til tross for at Per ikke hadde noen klasseseiere stakk han av med gullmedaljen i Sporting Trophy (sammenlagt seier).

Rune Stensrud klarte til tross for forventningspresset fra lørdagens skyting å holde hodet kaldt, og rodde i land Norgesmesterskapet i Bodine.

Også Trond Berger mobiliserte på søndag, og skjøt seg til Norgesmesterskapet i Turner.

Vi takker de fremmøtte deltagere for at stevnet ble såpass vellykket til tross for arrangørenes manglende erfaring og værgudenes luner.

Vi ser nå frem mot skive NM på Hamar der vi treffer del aller fleste deltagerne igjen til hard og krevende kappestrid med sort krudt om edelt metalt.

Med hilsen fra og for Svartkruttgruppa i Lunner Skytterlag,

Arnstein og Iver

Resultater NM langhold 2008.

Plass	Bodine 100m										Bodine 200m										Bodine 300m										Bodine Total									
	x	x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	x	x	x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	x	x	x		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Rune Stenrud	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	100	6	6	8	8	8	9	9	9	10	10	10	10	92	4	4	5	6	6	8	9	9	9	10	10	10	10	87	279
2	Per Østby	7	8	9	9	9	9	9	10	10	10	94	8	8	8	9	9	9	9	9	9	10	10	91	4	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	10	10	91	276	
3	Per Zachrisson	8	8	9	9	9	9	9	9	9	10	92	5	6	8	8	8	9	9	9	9	9	10	89	3	3	4	7	7	7	9	9	9	10	10	10	88	269		
4	Tornd Berger	8	8	8	9	9	10	10	10	10	10	97	4	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	82	3	5	6	6	6	6	8	8	9	9	9	9	76	265		
5	Dagflim Torp	6	7	9	9	9	9	10	10	10	10	96	1	5	6	8	8	8	9	9	9	10	10	88	3	4	4	5	5	6	6	6	7	8	8	10	67	251		
6	Sondre Nordhagen	7	7	7	8	8	9	9	9	10	10	91	5	6	6	6	7	7	7	8	8	8	9	10	77	0	2	3	3	8	8	8	8	8	9	9	9	79	247	
7	Oddvar Deberitz	7	7	7	7	8	9	9	9	9	10	90	5	6	6	7	7	7	8	8	8	9	10	80	3	5	5	5	6	7	8	8	8	8	8	9	76	246		
8	Pål Kvalvik	5	6	6	6	7	8	8	8	8	9	83	0	0	1	2	3	3	4	5	5	5	6	8	9	50	4	4	5	5	6	7	8	8	9	9	9	10	80	213

Plass	Turner 100m										Turner 200m										Turner 300m										Turner Total											
	x	x	x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	x	x	x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	x	x		x	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9
1	Tornd Berger	8	8	9	9	9	9	9	10	10	10	10	94	8	9	9	9	9	9	9	10	10	10	10	10	96	5	6	7	7	8	8	8	8	8	9	9	10	84	274		
2	Per Østby	7	9	9	9	9	10	10	10	10	10	97	7	8	8	8	8	9	9	9	9	10	10	90	5	5	6	7	7	7	8	8	8	10	10	10	85	272				
3	Rune Stenrud	7	7	8	8	9	9	9	9	10	10	93	7	7	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	82	5	6	7	7	7	7	7	7	8	8	9	9	78	253			
4	Per Zachrisson	4	6	7	8	8	8	9	9	9	10	90	7	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	89	3	3	6	6	6	6	7	7	7	8	8	9	73	252				
5	Oddvar Deberitz	6	7	7	8	8	8	9	9	9	10	89	3	5	6	8	8	8	9	9	9	9	10	88	0	0	2	3	3	6	8	8	8	9	9	10	73	250				
6	Dagflim Torp	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9	86	4	5	6	6	6	7	8	8	8	8	9	10	77	3	4	5	6	6	6	8	8	8	8	9	9	78	241			
7	Sondre Nordhagen	4	6	6	7	7	7	8	8	8	9	83	3	4	5	5	5	6	7	7	8	8	8	9	68	0	3	4	5	5	6	6	6	7	7	7	7	65	216			
8	Pål Kvalvik	2	3	5	6	6	6	8	8	8	8	74	0	3	5	6	6	6	6	7	7	7	9	66	0	0	1	2	2	3	3	3	4	6	6	8	8	45	185			
9	Ivar Foslie	2	4	4	5	5	5	8	8	9	10	75	0	0	0	0	0	0	1	1	2	5	5	7	7	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	5	9	112	
10	Ulf Naess	0	0	0	1	4	4	4	5	6	6	54	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	4	7	16														70			
11	Knut Stamland	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	2	4	4	6	6	8	8	29																					0	29

Plass	Sporting Trophy	
1	Per Østby	548
2	Rune Stenrud	532
3	Tornd Berger	529
4	Per Zachrisson	521
5	Oddvar Deberitz	496
6	Dagflim Torp	492
7	Sondre Nordhagen	463
8	Pål Kvalvik	398

Redaktøren beklager den lille skriftstørrelse.
 Vanskelig å få tilpasset en såpass stor tabell til et A5 format.
 Med en god lupe burde dette bli lesbart.

Her har vi de stolte vinnere. Virkelig bra skyting, gutter, dette er det klasse over!

Langhold EFP 2008

Eidsberg Flint & Perkusjon avholdt sitt årlige langholdsstevne den 3-4 Mai 2008.

Lørdagen åpnet med strålende vær (kanskje litt for lyst for skyting).

Nytt av året er at Eidsberg Flint & Perkusjon har satt opp en stor Sporting Tropy Pokal.

Denne får pågravert navnet, årstall og poengsum til vinneren hvert år.

Vinneren av Sporting Tropy får en miniatyr til hylla som premie. Den store blir delt ut etter spesielle statutter som skal sikre at den går noen år, og får mange navn pågravert.

11 skyttere var møtt frem til skyting i år, får å prøve å erobre trofeet. Våre spesielt gode venner ira Sverige var også møtt trofast opp. Det er like hyggelig hvert år. (som bildet viser, en glad gjeng). Første dag skulle det skytes 100 og 200 meter.

Dette ga noen spennende resultater.

Trond Berger lå best ann i Turner med sterke 94/91. 185p Gøran Svenson Sverige nr. to med 94/90. 184p.

Og etter dem tre mann på 182p.

I Bodine var det Per Østby som dro det lengste strået etter to avstander med fine 99/93. 192p.

Per Zachrison Sverige fulgte opp med 94/95. 189p.

Rune Stensrud på tredje med 94/94. 188p.

Spenningen til søndag lå i om Trond skulle greie å ta hjem Turner og om Per skulle greie Bodine. Sammenkomsten på Lørdag ga muligheter for å diskutere alt fra de store verdensbegivenheter til ei lita

kule. Alt dette på en uforglemelig aften med god middag og godt drikke, sammen med gode skyttervenner.

Søndagen var like klar og fin som dagen i forveien.

Trond klinte til med 93p i Turner å vant denne klassen på 278p.

Per Østby rykka opp til andre etter fine 87p. 269p.

Arne Riis tok tredje med 86p. 268p.

Per Østby dro det lengste strået i Bodine med 93p. Og fine 285p.

Per Zachrison og Erland Nilson fulgte opp med henholdsvis 89 og 88 poeng noe som ga 278 og 271poeng.

Per vant trofeet i år med god margin på 8 poeng til klubbkamerat Trond Berger og Per Zachrison på tredje. Det var også imponerende skyting av Eldar Gulli som brukte 18 lødig kammerlader i klasse Turner og original Martini i klasse Bodine. (Det er ingen spøk med åpne sikter på 300m). Alt i alt var det en fin skytterhelg hvor det ble utvekslet mye erfaring og kjempefine resultater.

Resultatlista taler sitt eget språk.

KB.

Resultater Langhold 3-4/5-08 EFP

Turner:

<i>Plass</i>	<i>Deltager</i>	<i>Lag</i>	<i>Poeng</i>	<i>Merk.</i>
1	Trond Berger	EFP	278 p.	<i>Ny Norsk Rekord!</i>
2	Per Østby	EFP	269 p.	
3	Arne Riis	EFP	268 p.	
4	Per Zachrison	SWE	263 p.	
5	Gøran Svenson	SWE	261 p.	
6	Oddvar Deberitz	N&S	260 p.	
7	Dagfinn Torp	KBT	250 p.	
8	Erland Nilson	SWE	244 p.	
9	Sondre Nordhagen	N&S	234 p.	
10	Rune Stensrud	KBT	225 p.	
11	Eldar Gulli	KBT	154 p.	

Bodline

<i>Plass</i>	<i>Deltager</i>	<i>Lag</i>	<i>Poeng</i>
1	Per Østby	EFP	285 p.
2	Per Zachrison	SWE	278 p.
3	Erland Nilson	SWE	271 p.
4	Rune Stensrud	KBT	271 p.
5	Trond Berger	EFP	268 p.
6	Gøran Svenson	SWE	264 p.
7	Sondre Nordhagen	N&S	251 p.
8	Dagfinn Torp	KBT	251 p.
9	Oddvar Deberitz	N&S	250 p.
10	Arne Riis	EFP	249 p.
11	Eldar Gulli	KBT	211 p.

Sporting Trophy

<i>Plass</i>	<i>Deltager</i>	<i>Lag</i>	<i>Poeng</i>
1	Per Østby	EFP	554 p.
2	Trond Berger	EFP	546 p.
3	Per Zachrison	SWE	541 p.
4	Gøran Svenson	SWE	525 p.
5	Arne Riis	EFP	517 p.
6	Erland Nilson	SWE	515 p.
7	Oddvar Deberitz	N&S	510 p.
8	Dagfinn Torp	KBT	501 p.
9	Rune Stensrud	KBT	496 p.
10	Sondre Nordhagen	N&S	485 p.
11	Eldar Gulli	KBT	365 p.

Referat, 100 m stevne på Kjevlingen 16. August 2008

Det var 16. august invitert til 100 m stevne i Lunner Skytterlags Svartkruttgruppes regi, med spesiell vekt på 18 lødige kammerlader- og Remington original klassene. Stevnet har allerede fått klenge navnet "Bjørnestevnet" eller "Bamseskyting" etter premiene vi benytter hos oss: Krystall isbjørner fra Hadeland Glassverk.

Invitasjonen ble meget godt mottatt ute hos skytterne, og vi har notert 33 starter. Spesielt gledelig for oss ferske arrangører er det at så mange nye skyttere fant veien til dette stevnet, sågar også et par debutanter. Vi mener å kunne se en gledelig økning i sportens popularitet etter flere år med kruttørke og elendighet. Måtte denne trenden fortsette!

Været var denne lørdagen bortimot ideelt for svartkruttskyting, den første dagen med opphold på lang tid. Til tross for laber forhåndspåmelding var første lag i gang allerede før annonsert tid, og flere skyttere kom til ut over dagen. Vi har notert oss 14 starter i Remington O, 11 startende i 18 lødige kammerlader og 8 starter i øvrige 100 m klasser.

Remington O ble denne gangen vunnet av Richard Eldor med 89 poeng, fulgt av Sven Lund på 84 poeng og Olav Sulebakk og Oddvar Deberitz, begge på 83 poeng. I den etter hvert så prestisjetunge 18 lødige kammerlader klassen ble det usedvanlig jevnt i toppen, idet Sondre Nordhagen og Rune Stensrud begge skjøt 92 poeng, og dermed begge tangerte sine egne norgesrekorder med samme skuddverdier! Tolking av den dårligste 8'er viste at Sondre denne gangen trakk det lengste strået – med 0,9 mm! Olav Sulebakk tok tredjeplassen med 88 poeng.

I de øvrige 100m klassene kan nevnes at av de 4 som stilte i Remington Match, skjøt Rune Stensrud best med 93 poeng. I Maximilian debuterte arrangørklubbens Trond Tørresvold med lånt gevær og skjøt 25 poeng, og tok dermed andreplass bak Rune Stensrud som skjøt 77. Rune Stensrud og Eldar Gulli skjøt begge Witworth, og fikk hhv. 95 og 83 poeng. Arrangørene vil med dette takke samtlige fremmøtte for et meget hyggelig stevne som vi har planer om å gjenta til samme tid neste år – *vel møtt!*

For arrangørene,
Arnstein og Iver

Samlet resultat:

Rem O	14 stk
Richard Eldor	89 S
Sven Lund	84 M
Olav Sulebak	83 L
Oddvar Deberitz	83 L
EldarGulli	82
Rune Stensrud	80
Sondre Nordhagen	63
Willy Morten	61
Per Ljøgdø	59
Terje Brustad	55
Trond Tørresvold	52
Iver Frøslie	42
Lars Rognstad	40
Arnstein Bjune	32
18 Lødige	11 stk
Sondre Nordhagen	92 S
Rune Stensrud	92 M
Olav Sulebak	88 L
Richard Eldor	86
Per Ljøgdø	86
Terje Brustad	83
Sven Lund	81
Oddvar Deberitz	80
Eldar Gulli	75
Iver Frøslie	57
Lars Rognstad	32
Rem Match	4 stk
Rune Stensrud	93 L
Richard Eldor	91
Oddvar Deberitz	90
Sondre Nordhagen	76
Maximilian	2 stk
Rune Stensrud	77
Trond Tørresvold	25
Witworth	2 stk
Rune Stensrud	95
Eldar Gulli	83

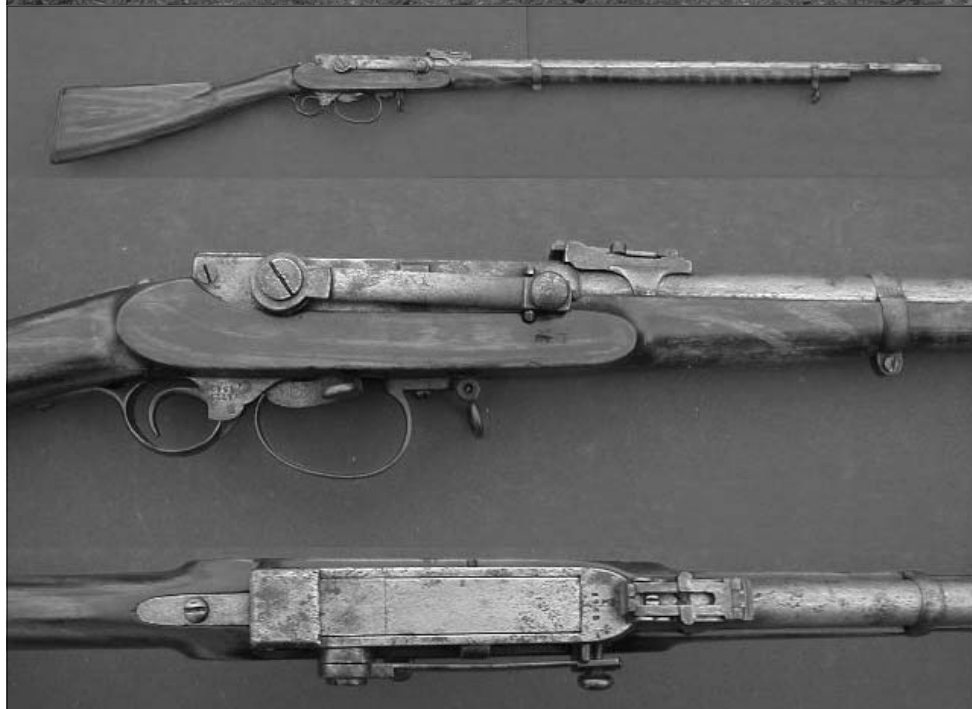
Individuelle resultater "Bjørnestevnet"

Lag	nr	Klasse	Navn	x	x	x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	
1	1	Rem. O	Rune Stensrud	5	7	7	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	80	
	2	18 L	Richard Eldor	6	7	7	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	86	
	3	Rem. O	Eldar Gulli	5	5	6	6	7	7	8	8	8	8	9	9	10	10	82
	4	18 L	Olav Sulebak	6	7	7	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	10	88
	5	Rem. O	Terje Brustad	0	3	3	3	3	4	5	5	6	6	7	7	9	55	
	6	18 L	Lars Rognstad	0	0	0	0	1	1	1	2	3	5	6	6	7	32	
	7	Rem. O	Willy Morten	0	0	2	2	4	5	6	6	6	7	7	9	9	61	
2	nr	Klasse	Navn															
	1	18 L	Rune Stensrud	6	8	8	8	9	9	9	9	9	9	10	10	10	92	
	2	18 L	Eldar Gulli	5	5	6	6	6	7	7	7	8	8	8	9	9	75	
	3	Rem. O	Richard Eldor	6	6	8	8	8	8	8	9	9	9	10	10	10	89	
	4	Rem. O	Olav Sulebak	6	7	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9	83	
	5	18 L	Terje Brustad	3	6	6	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9	83	
	6	Rem. O	Lars Rognstad	0	0	0	2	2	3	3	4	5	5	6	8	40		
7	Rem. O	Sven Lund	4	5	6	7	7	8	8	8	9	9	9	9	10	84		
3	nr	Klasse	Navn															
	1	Rem. R	Rune Stensrud	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9	10	10	10	93	
	2	18 L	Oddvar Deberitz	5	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	80	
	3	Rem. O	Sondre Nordhagen	3	3	4	4	5	5	6	6	6	6	8	8	9	63	
	4	Witworth	Eldar Gulli	0	6	6	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9	83	
	5	Rem. O	Arnstein Bjune	0	0	0	0	0	1	2	4	4	4	5	5	7	32	
	6	18 L	Per Ljøgdødt	2	6	7	8	8	8	8	8	8	9	9	10	10	86	
7	18 L	Sven Lund	4	5	6	6	6	7	8	8	9	9	9	9	10	81		
4	nr	Klasse	Navn															
	1	Witworth	Rune Stensrud	7	8	8	8	9	9	9	10	10	10	10	10	10	95	
	2	Rem O	Trond Tørresvold	0	0	0	2	2	4	5	5	6	6	7	8	9	54	
	3	Rem. O	Per Ljøgdødt	1	2	3	3	4	5	5	5	6	7	7	8	9	59	
	4	18 L	Sondre Nordhagen	7	7	8	8	9	9	9	9	9	9	10	10	10	92	
	5	Rem. O	Oddvar Deberitz	4	6	6	6	7	7	8	8	8	9	10	10	10	83	
	6	Rem R	Richard Eldor	7	7	8	8	8	9	9	9	9	9	10	10	10	91	
7	18 L	Iver Frøslie	0	0	3	4	4	4	5	5	6	6	6	8	9	57		
5	nr	Klasse	Navn															
	1	Max R	Rune Stensrud	3	4	6	6	6	7	8	8	8	8	8	9	9	77	
	2	Rem O	Iver Frøslie	0	0	0	1	2	3	3	3	4	5	5	6	10	42	
	3	Rem M	Oddvar Deberitz	7	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	10	10	90	
	4	Rem M	Sondre Nordhagen	0	0	0	0	7	7	8	8	8	9	9	10	10	76	
	5	18 L														0		
	6	Max R	Trond Tørresvold	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	5	6	8	25	
7	18 L															0		

"Bjørnegutta" med sine 92—poengsskiver. Fin, fin skyting , gutter!

Kammerladerens approbasjonsstevne 2008

Det syvende Kammerladerens Approbasjonsstevnet ble avviklet i regi av svartkrutt-gruppa til Ålvundfjord & Ålvundeid Skytterlag den 3. mai. Med skyttere fra Trondheim i nord til Ålesund i sør ble det en fin dag. Dag Magne Winge forsøkte seg på alle varianter av kammerlader, 18-lødig, 4-linjers og en sivil Kongsberg kammerlader som hørte hjemme i bakladet perkusjons klasse. Det beste resultatet kom med 18-lødig kammerladeren. Her måtte han konkurrere med tre andre og vant med 88 poeng. Olav Bekken brukte flere uvanlig våpen og lagde mye røyk med sin knusklåsrifle.

Barb Grisdale-Helland

Mariette

Roar Kjerstadmo	Tjellbergodden	76
Arnfinn Sponås	Tingvoll Pistolklubb	58

Miquelet

Ragnar Hegge	Trondhjemske militærhistoriske skydeselskap (TMS)	81
--------------	---	----

Vetterli

Ståle Helland	ÅÅ	81
Olav Sulebakk	ÅÅ	67

Lamarmora

Dag Magne Winge	TMS	69
-----------------	-----	----

18-lødig kammerlader

Dag Magne Winge	TMS	88
Olav Sulebakk	ÅÅ	85
Ragnar Hegge	TMS	77
Ståle Helland	ÅÅ	45

4-linjers kammerlader

Dag Magne Winge	TMS	51
-----------------	-----	----

Bakladet perkusjon

Dag Magne Winge	TMS	57
-----------------	-----	----

Maximillian

Olav Sulebakk	ÅÅ	76
---------------	----	----

Remington replika

Ståle Helland	ÅÅ	94
Barb Grisdale-Helland	ÅÅ	91
Ragnar Hegge	TMS	73
Arvid Basso	ÅÅ	73
Olav Sulebakk	ÅÅ	70

Whitworth

Barb Grisdale-Helland	ÅÅ	88
Ståle Helland	ÅÅ	74

Remington 50 m

Olav Bekken	Indre-Fossen	93
-------------	--------------	----

Flintlås rifle 50 m

Olav Bekken	Indre-Fossen	91
-------------	--------------	----

Knusklås rifle 50 m

Olav Bekken	Indre-Fossen	10
-------------	--------------	----

Rapport fra:

NSU approbert stevne MLAIC 13 skudd 25 m Svartkrutt.

Tromsdalen 18 juni 2008 kl 17:00.

Arrangør: TPSN (Tromsø Pistolklubb Svartkruttgruppa av NSU).

Arrangørstab:

Pål Vevang, Bjørnar Åge Pettersen, Per Markussen og Ken-Arne Jensen.

Startavgift: 100,- for hver start.

BANE - Pistol / revolver

Mariette

1. Ken Arne Jensen TPSN 86
2. Per Markussen TPSN 79
3. Pål Vevang TPSN 76

Cominazzo

1. Ken Arne Jensen TPSN 71

Skytekort *Mariette*:

1. 10, 9, 9, 9, 9, 9, 8, 8, 8, 7
2. 9, 9, 9, 8, 8, 8, 8, 7, 7, 6
3. 9, 9, 8, 8, 8, 8, 7, 7, 6, 6

Skytekort *Cominazzo*:

1. 10, 9, 9, 8, 8, 7, 6, 5, 5, 4

Grimstad Svartkruttlag

Stevnerapport åpent klubbmesterskap 13 skudd 2008

Det var en knallfin lørdag på ettersommeren at Grimstad Svartkruttlag avholdt sitt åpne klubbmesterskap i klasse Mariette og Vetterli.

Som vanlig var den harde kjerne på plass med sin entusiasme og smittende humør.

Innimellom all kaffi, prat, tuskhandel og ivrig samtale ble det også tid til litt skytteri.

Det var gode føreforhold men man skal alltid passe på så man ikke "smører seg bort".

Gratulerer med flott avholdt stevne utført av en stødig gjeng som står på for skytesporten.

Undertegnede var eneste deltaker utenfor klubben denne gang, vi håper å stille med flere mann neste gang.

Med hanen spent,

Tor Bjarne Justnæs, KGP

Sted: Flakke Loner skytebane på Birkeland.
Tid: Lørdag 30. august kl 1000
Stevne: 13 skudd (Mariette, Vetterli)
Startkontingent: Kr 80,-
Premiering: 1/3 dels gjenstandspremiering på stedet.
Deltakere: Totalt 27 starter
Stevneleder: Jan Haglund

Resultater Mariette:

Nr:	Navn:	Klubb:	Poeng:
1.	Tor Bjarne Justnæs	KGP	76 p
2.	Alf Arnesen	Grimstad Svartkruttlag	75 p
3.	Paul Ove Haugen	Grimstad Svartkruttlag	73 p
4.	Jørund Magnus Kalvehagen	Grimstad Svartkruttlag	71 p
5.	Frode Haglund	Grimstad Svartkruttlag	65 p
6.	Espen Andersen	Grimstad Svartkruttlag	65 p
7.	Jan Haglund	Grimstad Svartkruttlag	63 p
8.	Tom Inge Repstad	Grimstad Svartkruttlag	61 p
9.	John A. Wikstøl	Grimstad Svartkruttlag	58 p
10.	John Tellef Håbesland	Grimstad Svartkruttlag	58 p
11.	Harald Høiberg	Grimstad Svartkruttlag	47 p
12.	Olav Marthin Andersen	Grimstad Svartkruttlag	25 p
13.	Bjørnar Repstad	Grimstad Svartkruttlag	21 p
14.	Jørn Olav Larsen	Grimstad Svartkruttlag	13 p
15.	Kai Selås	Grimstad Svartkruttlag	

(På grunn av en arrangørtaabe ble ikke resultatene til Kai Selås notert.

Grimstad Svartkruttlag beklager dette på det sterkeste!)

Resultater Vetterli:

Nr:	Navn:	Klubb:	Poeng:
1.	Tor Bjarne Justnæs	KGP	85 p
2.	John A. Wikstøl	Grimstad Svartkruttlag	79 p
3.	Jan Haglund	Grimstad Svartkruttlag	72 p
4.	Odd Helge Hushovd	Grimstad Svartkruttlag	70 p
5.	Tom Inge Repstad	Grimstad Svartkruttlag	64 p
6.	John Tellef Håbesland	Grimstad Svartkruttlag	62 p
7.	Alf Arnesen	Grimstad Svartkruttlag	62 p
8.	Olav Marthin Andersen	Grimstad Svartkruttlag	54 p
9.	Espen Andersen	Grimstad Svartkruttlag	48 p
10.	Paul Ove Haugen	Grimstad Svartkruttlag	33 p
11.	Jørn Olav Larsen	Grimstad Svartkruttlag	16 p
12.	Jørund Magnus Kalvehagen	Grimstad Svartkruttlag	0 p

Klubbmester 2008

Referat fra DM Midt-Norge i Tromsdalen !

Etter samtale med vår distriksrepresentant Torgeir Wærdahl, ble vi enige om på arrangere distriktsmesterskap svartkrutt for tre år siden. Av praktiske hensyn har vi i Verdal sportsskytterlag arrangert DM de tre siste årene. Dette har med at vi har benefasiliteter for alle klasser, unntatt hagleklassene som arrangeres hos Hell Felt og Perkusjon.

Det var strålende vær, samt strålende humør hos alle sammen. Det ble hele 36 starter i di forskjellige klassene, med en hel del kjente og gode skyttere, nasjonalt og internasjonalt. For min egen del syns jeg at det var spesielt artig, at vår distriksrepresentant Torgeir Wærdahl gikk helt til topps under årets NM. Dette fortjente Torgeir, som forøvrig alltid stiller på våre stevner. Faste innslag med småkrangling fra herrerne Winge/Hegge var det også. Selvfølgelig uhøytidelig da. Stevnet gikk smertefritt, og tid til kaffe og pølser ble det også.

Vil på vegne av Verdal Sportsskytterlag takke for oppmøtet og velkommen tilbake.

Med hilsen
Terje Kolstad
Stevneleder/ leder svartkrutt VSSL

Distriktsmesterskap midtnorge 2008, 13-skudd svartkrutt. Resultatliste.

Mariette :

1. Terje Kolstad	VSSL	93 p.	GULL
2. Tore Thyholt	TPK	89 p.	SØLV
3. Bjørn Wold	TPK	88 p. (x,x)	BRONSE
4. Morten Andresen	TPK	88 p. (x,9)	Premie
5. Torgeir Wærdahl	TPK	87 p.	
6. Lars Nordstrand	VSSL	85 p.	
7. Jon Vuku	VSSL	81 p. (x,9)	
8. Ragnar Matberg	VSSL	81 p. (9,9)	
9. Terje Olsen	TPK	79 p.	
10. Gunnar Sollie	VSSL	43 p.	

Kuchenreuter :

1. Terje Kolstad	VSSL	90 p.	GULL
2. Ragnar Matberg	VSSL	77 p.	SØLV
3. Gunnar Sollie	VSSL	73 p.	
4. Torgeir Wærdahl	TPK	71 p.	

Smith & Wesson :

1. Bjørn Wold	TPK	88 p.	GULL
2. Morten Andresen	TPK	86 p.	SØLV
3. Lars Nordstrand	VSSL	79 p.	BRONSE
4. Tore Thyholt	TPK	70 p.	
5. Gunnar Sollie	VSSL	53 p.	
6. Bård Andre Vollmo	VSSL	45 p.	
7. Jon Vuku	VSSL	40 p.	

Remington R :

1. Dag Magne Winge	TMS	88 p.	GULL
2. Tore Thyholt	TPK	85 p.	SØLV
3. Bjørn Wold	TPK	81 p.	
4. Ragnar Hegge	TMS	80 p.	
5. Morten Andresen	TPK	79 p.	O
6. John Angus Aresvik	Å&Å	24 p.	O

18 – lødige kammerlader :

1. Dag Magne Winge	TMS	81 p.	GULL
2. Morten Andresen	TPK	79 p.	
3. Ragnar Hegge	TMS	76 p.	

Miquelet :

1. Terje Olsen	TPK	77 p.	GULL
2. Ragnar Hegge	TMS	69 p.	O
3. Torgeir Wærdahl	TPK	54 p.	

Vetterli :

1. Terje Kolstad	VSSL	80 p.	
------------------	------	-------	--

Whirworth :

Dag Magne Winge	TMS	78 p.	
-----------------	-----	-------	--

Maximilian R :

Dag Magne Winge	TMS	74 p.	
-----------------	-----	-------	--

Totalt 36 starter.

Takker for godt oppmøte under årets DM, og ønsker på vegne av VSSL velkommen igjen.

Med hilsen
Terje Kolstad

Stevneleder

Eidsberg Flint & Perkusjon

innbyr til

Ribbefelten 26.12.2008.

Det skytes to klasser, rifle og revolver, på fem hold, ca 20 skudd.

Innskudd er kr. 100 pr klasse.

Det deles ut medaljer og premier til de tre beste i hver klasse.

Skytingen starter med dagslyset så møt opp tidlig, dagen er kort.

Vi håper på en tradisjonsrik og trivelig annen juledag skyting i Eidsberg. Det blir servering som vanlig i skytterhuset.

Vel(be)kommen til EFP.

Hei.

Årets sesong går mot hell, og tiden har kommet til å forberede 2009 sesongen. Som dere vet så er det 13. Euro-paesterskapet i Valencia, Spania (dato kommer senere).

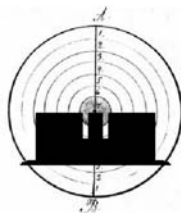
I denne sammenhengen har våre svenske granner igjen satt på seg den organisatoriske hatten og planlegger en felles busstur. De gjorde de samme til Parma i 2007, og det var en stor suksess. Kan dere som i det hele tatt vurderer muligheten av å henge dere på en slik busstur ta direkte kontakt med Michael Lauth. mikael.lauth@spray.se eller telefon 021-41 32 65.

Påmeldingen til EM skjer som sedvanlig gjennom meg.

Hilsen
Dag Magne Winge
MLAIC delegat

Paa kornet!

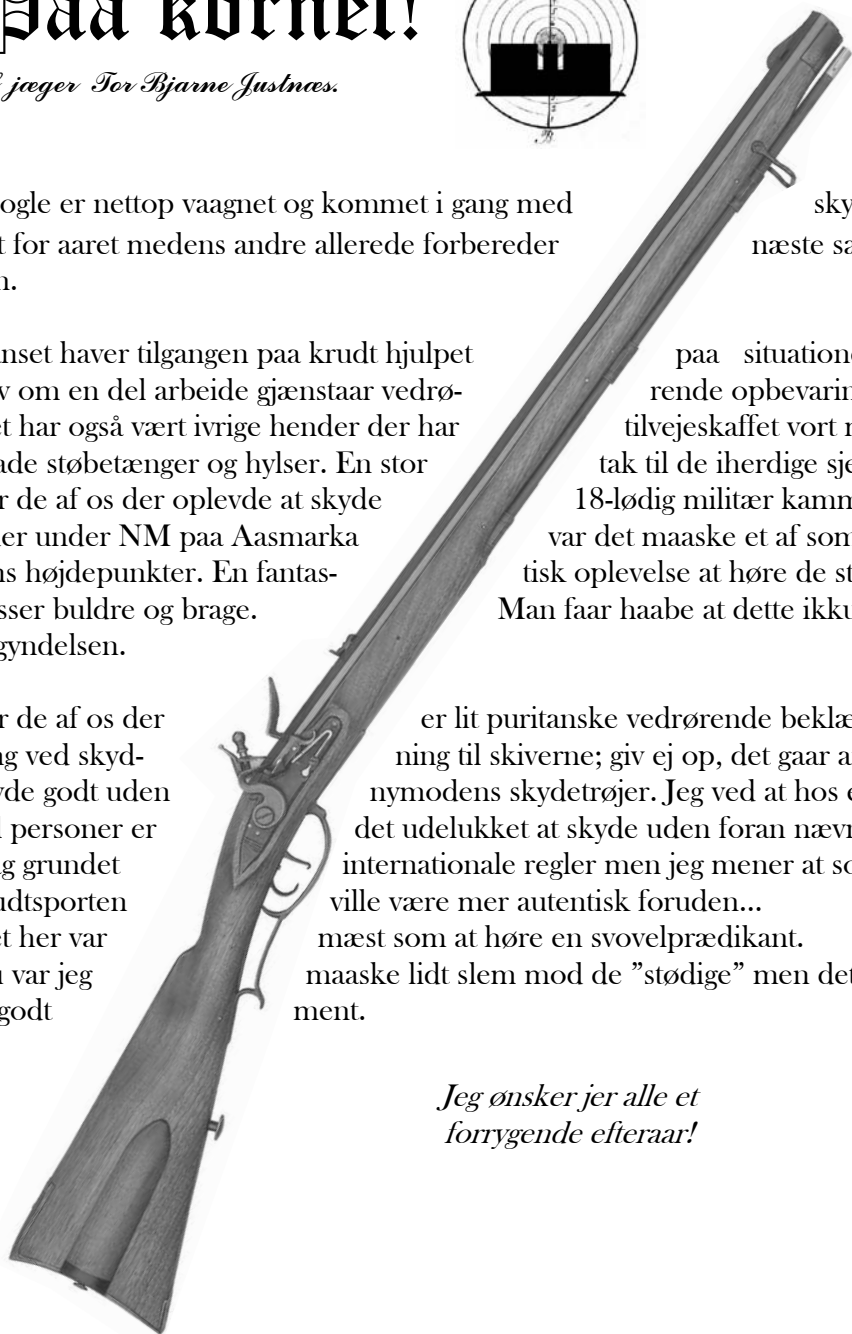
Af jæger Tor Bjarne Justnes.

Nogle er nettop vaagnet og kommet i gang med riet for aaret medens andre allerede forbereder con.

Uanset haver tilgangen paa krudt hjulpet selv om en del arbeide gjenstaar vedrø- Det har også vært ivrige hender der har baade støbetænger og hylser. En stor For de af os der oplevde at skyde lader under NM paa Aasmarka rens højdepunkter. En fantas- bøsse buldre og brage. begyndelsen.

For de af os der ning ved skyd- skyde godt uden del personer er plag grundet krudtsporten Det her var Nu var jeg er godt

skyde- næste sæ-

paa situationen rende opbevaringen. tilvejeskaffet vort miljø tak til de iherdige sjele. 18-lødig militær kammer- var det maaske et af somme- tisk oplevelse at høre de store Man faar haabe at dette ikkun er

er lit puritanske vedrørende beklæd- ning til skiverne; giv ej op, det gaar an at nymodens skydetrøjer. Jeg ved at hos en det udelukket at skyde uden foran nævnte internationale regler men jeg mener at sort- ville være mer autentisk foruden... næst som at høre en svovelprædikant. maaske lidt slem mod de "stødige" men det ment.

Jeg ønsker jer alle et forrygende efteraar!

OM SVARTKRUTT

Av Tom O. Låver

Del 2 - Fortsettelsen; eller oppfinnelsen av mer krutt

Ja, da var svartkruttet oppfunnet/oppdaget og verden ble aldri den samme (blir den egentlig noen gang det?).

Veien fra kruttet til oppfinnelsen av ildvåpenet var kort og de maktglade hadde fått et mer effektivt verktøy til å ha ihjæl flere folk for å tvinge igjennom sin vilje.

Svartkruttet er det man i kjemien kaller en mekanisk blanding i motsetning til røyksvakt krutt som er resultatet av en kjemisk reaksjon. Produksjon foregår derfor ved å stampe stoffene sammen.

I de tidligste tider forgikk produksjonen ved å stampe salpeter, svovel og kull sammen i store trebøtter.

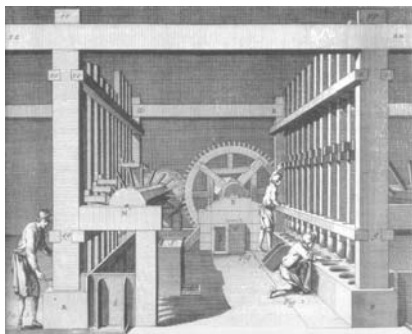
Det var ofte munkene som ble satt til å produsere svartkrutt. Med sitt kjennskap til alle slags eliksirer og fremstillingen av disse samt kunnskap i generell alkymi var klostrene en naturlig arena for den slags aktiviteter. Det var sikkert flere abbeder som gav etter for Mammons overtalelser og engasjerte klosteret i den slags produksjon.

Kruttet ble snart en avgjørende faktor for maktforholdet mellom stater.

De som var dyktige til å bygge langveisfarende skip kunne hente salpeter, fremstille krutt - og derved bygge seg opp til stormakter.

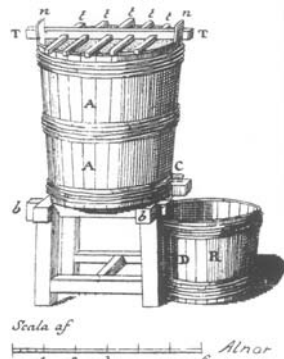
De nordiske landene importerte krutt og særlig salpeter fra Tyskland, England og senere Holland. Men det var en strategisk fordel å kunne fremstille kruttet selv og derfor ble det anlagt både statseide og private kruttverk i Danmark-Norge og Sverige. I Norge og Sverige ble disse gjerne anlagt på steder med lett tilgang på vannkraft.

Til det ansvarsfulle arbeidet med å fremstille krutt ble det hentet inn ekspertise fra utlandet, som lærte opp en innlands veldisiplinert arbeidsstyrke av kruttmakere.

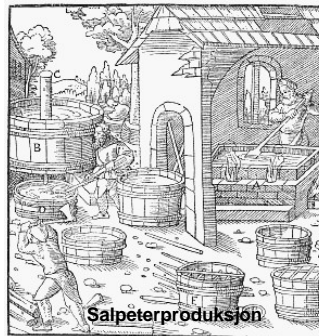
Snart dukket det opp kruttverk med kruttmøller rundt om kring i Norden. Et av de mest kjente er Fredriksværk kruttverk i København.

Kruttmøllene var i den første tiden stampeverk som vist på illustrasjonen til venstre Stengene eller stamperne som kruste og blandet ingrediensene var gjerne laget av pukkenholt eller jerntre som det også kalles. Man fant tidlig ut at metall i form av jern ikke var spesielt egnet til dette arbeidet på grunn av faren for gnist slik at verktøy og produksjonsmaterieell var laget av treverk og messing eller kobber.

Som tidligere nevnt så hadde de som kunne hente sitt salpeter selv en fordel og de mange krigene mellom Danmark-Norge i perioden 1560 til 1650 viste dette. Danmark-Norge hadde, med sin sterke flåte, muligheten til å hindre svenskene i å skaffe seg større mengder salpeter utenfra. Sverige var derfor tvunget til å forsøke å fremstille mye av sitt salpeter selv. Salpeter kan bl. a. fremstilles av avfall og jord fra gamle staller og fjøs der urin hadde trukket inn i byggingen slik at salpeter utkrystalliserte seg på mursteinen og i jorden. Navnet salpeter kommer fra sal pertæ som betyr steinsalt. Mengden salpeter var heller ringe og metoden var langsom og omstendelig. Illustrasjonen til høyre viser et såkalt lutringsanlegg for salpeter.

Svovel var forholdsvis enkelt for Danmark-Norge og fremskaffe da hadde rik tilgang på dette stoffet via sitt handelsmonopol på Island der dette stoffet som kjent finnes i større mengder. For Sverige vedkommende hadde de også problemer med å skaffe seg rent svovel og måtte benytte svovelkis som under oppvarming i tette beholdere avgir svovel som renses ved omsmelting. Denne metoden er meget arbeidskrevende ikke spesielt effektiv da teoretisk utbytte er kun 20%. Trekull var lett tilgjengelig for begge stater.

Die Grube mit Pfaffen A. Die Grube ohne Pfaffen B. Die Destille C.

Men svenskene anla fremstillingsanlegg for salpeter og svovel over hele Sverige og Finland og de hadde også mulighet til å skaffe seg de stoffene de trengte østfra gjennom handel med Baltikum, slik at de ikke lå så langt etter Danmark-Norge når det gjaldt tilgang på krutt. Sverige hadde også et meget effektivt og veltrent militærvesen slik at styrkeforholdet mellom disse to stater var omtrent likt. Etter 1807 var det Danmark-Norge's tur til mangle ingredienser til kruttproduksjonen da engelskmennene tok den dansk-norske flåten, i et raid på København, for å hindre at Napoleon fikk kloa i den.

Når det gjelder fremstillingen av svartkutt så vil jeg illustrere dette gjennom å gjengi produksjons og håndterings metoder i en lærebok for offiserselever fra begynnelsen av 1800-tallet. Læreboken heter Artillerividenskapsens Begyndelsesgrunde for Landeteatens militaire Undervisningdanstalter er skrevet av Capitane i det Kongelige Artilleriecorps, Georg Linde, trykket i København 1813. Dette er transkribert fra gotisk skrift og gjengitt med tillatelse av førstekonservator Major Terje H. Holm ved forsvartmuseet i Oslo.

Jeg har valgt å beholde det gamle Danske språket. Dette kan virke vanskelig å lese til å begynne med men man kommer fort inn i det.

Innholdet i denne boken bygger på langt tidligere lærebøker og vi har funnet bøker fra 1600-tallet som omhandler dette emnet.

Altså:

Første Capitel Om Krudtet.

Krudtet er en Blanding af Salpeter, Kul og Svovl. Salperet er den væsentligste Bestanddeel af krudtet, da det, forenet med de tvende andre Bestanddele og med Varme, udvikler et elatiskt flydende Væsen, hvorved det faaer en mod alle Sider sig yttrende Udvidelseskraft, der ved sin Virkning kommer Massen til at indtage et neget større Rum, end det den i sin uantrædte Tillstand indtog; og ved hiin Krafts Voldsomhed fremdrives Kuglen ved Skydning, da dens Modstand er ringe mod Sammenhængen af det Legero hvori Krudet udvikles.

Endnu har man ei fundet noget Stof, der med Fordeel og Sikkerhed kunde sættes i Salpeters Sted. Kul og Svovl tjene til at modtage Ilden, og i Forening med Salpeteret at frembringe den omtalte Luftudvikling (Forpufning).

I stedet for Kul og Svovl kunde Blandingen gives adskillige andre Bestanddeele; dog har Erfaring hidtil ikke erkjendt saadanne for

hensigtsmæssigere. Næsten kunde man undvære Svovlet, men Krudtet tab er derved af sin Fasthed, og Luftens Fugtighed synes at virke mer derpaa. De senere Physikere paastaae, at den mellem Krudtkornene værende Luft, og flere Omstændigheder af mindre Vigtighed, endu forøge Virkningen af omtalte elastiske Væsen, hvis Udvidelses Grad endu ei er bragt til mathematiskt Vished. Salpeteret bestaaer af Salpetersyre, Potaske og Chrystallisationsvand. Salpetersyrens Bestanddele ere Suurstof og Qvælstof. Kun sjeldent findes Salpeter naturlig; derimod er Jorden under en varm Himmeleng, hvis Climat tillige er gunstig for de dertil fornødne Operationer, i en betydelig Grad salpeterholdig. Ved Jordens Udludning faaes Salpeteret, som paa denne Maade begge Indierne især give.

Man udluder disse Jorddynger, for at opløse Salpetret i Vand; og afdamper Vandet, for at faae det med fremmede Dele endnu blandede Salpeter.

Anmærkning. Blant de Salte, som sætte sig paa gamle Muure, forekommer og det saakaldte Muursalpeter, som man ei forvexle med det virkelige.

I mindre gunstige Climater derimod, søger man at efterligne Naturens Arbeider til samme Øiemed, og faaer saaledes ved Kunst Salpeter, i det man opkaster Jorddynger som indeholde Stoffe, der ved Forraadnelse afgive Qvælstof og Potaske.

Disse udsætter man for, den atmosfæriske Lufts Berøvelse, paa det at Qvælstoffet kan forene sig med det i Luften værende Saurstof, og den deraf frembragte Salpetersyre igjen danne Salpetret med den forhaandværende Potaske, som ogsaa stundom tilsættes, dersom den ikke skulde være tilstede i tilstrækkelig Mængde.

Saaledes som vi erholde Salpeteret, kaldes det raat og maa renses d. e. luttres.

Det skeer hos os saaledes:

I en Kjedel, helst conisk, og altid af vid Omfang for oven, opløses det raae Salpeter i næsten ligesaameget Vand, hvilken Opløsning bringes i Kog. Under Kogningen skilles for en del de fremmede Dele herfra. De fidtagtige (fettaktige oa) Dele og det lette Støv, der svømmer ovenpaa afskummes; de tunge Jordarter og fremmede Salte falde derimod tilbunds og øses ud. Ved Viinædike, Allun, opløst Snedkerliim eler reent Vand af en vis Temperatur, tilveiebringes under Kogningen en Opbrusning, som beforder Adskillelsen. Naar Luden er tilstrækkeligt kogt for at kunne afsætte Salpetret, øses den ud i Svalekar, hvori den anskyder sig paa Bunden og Siderne. Man lader derpaa, ved at hælde Karrene, afrinde det endnu Flydende (Moderluden), hvori forskjellige fremmede Salte findes opløst, udtager det rensede Salpeter, og lader det tørre i Luften.

Det maa undertiden luttres 2-3 Gange.

Kjendtegnene paa vel rensat Salpeter ere:

- 1.) Det viser klare, rene, vide, regulære sexkantede prismatiske Chrystaller.
- 2.) Paa Tungen kiøler det først, og brænder siden.
- 3.) Paa gloende Kul giver det en smuk lyseblaa Flamme, brænder med Heftighed, og prasler ikke i Ilden.
- 4.) I den varme Haand knitrer det, og springer tilsidst itu.

Kullene der skulle bruges til Krudtet, bør brændes af de blødeste og letteste Træsarter, saasom Hassel, Nil, Viinranker, Birk og Ell. Hos os bruges i

Almindelighed de to sidste Træslags.

Man maa vogte sig for knastet og trøsket Træ, da dette deels giver slette Kul, deels kan holde skiult Ild i flere Dage, og saaledes ved Forarbeidningen foraarsage Skade. Man fælder Træet om Foraaret, for lettere at afskalle Barken; og efterat Træet er tørret i Luften, brændes det hos os til Kul paa føgende Maade: store Stykker; smuldre de hen, ere de for meget brændte eller af slet Træ.

- 2.) De maa i Bruddet være sorte og glind sende, og have eens Farve overalt.
- 3.) De maa brænde uden at man hører det, nesten uden Røg, og naar det ikke blæses paa dem, uden Flamme.

Det Svovl som bruges til Krudt, faaes især fra Sicilien og Island. I Ertzer findes det ogsaa i forskjellige Slags Biergværker, og som oftest er det brugeligt saaledes som det i Handelen forekommer.

Godt Svovl maa have følgende Egenskaber:

- 1.) Det maa være citrongult overalt.
- 2.) Det maa være reent i Bruddet, og glimrende.
- 3.) Holder man det i Haanden ma det knitre og efterlade en Lugt, der ikke let forsvinder.

Skulde det være graat, mørkt eller fidtet, maa det renses, hvilket skeer saaledes:

Man smelter Svovelet langsomt i et glasseret Leerkar eller i et Kobberkar, og omrører det med en Rørspand. Ureenlighederne, som vise sig ovenpaa, afskummes med en Skumskee, og derefter hældes det rensede Svovl i et andet Kar, eller i lange cylindriske Former, hvori det afkjøles. Det fineste og bedstrensede Svovl kaldes Svovlblomme, og tilveiebringes ved Sublimering. Har man saaledes rensed de ofte omtalte Bestanddele, af hvilke Svovlet altid pulveriseres, forinden det sammenblandes med Salpeterchrystallerne og Kullene, bestemmes Forholdet af Ingredienserne, der give Krudt. Dette Forhold er næsten hos hver Magt forskjellig, ja, man maa endog, alt efter Bestanddelenes Beskaffenhed forandre det.

Til Blandingen eller Satsen tages paa Fredriksværk, til 8 Dele Salpeter, 1,5 Deel Kul og 1 Deel Svovl. Blandingen maa skee meget nøiagtigt, da ellers endog fuldkommen gode Ingredienser ei give godt Krudt.

Til at blande Krudets Bestanddele haves hos os to forskjellige Slags Krudtmøller, nemlig Stampemøller og Valsemøller.

Begge drives ved Vand eller Heste. Disse Møller maae altid være af let Bygningstømmer, og ligge afsides.

I et stort Jernkar paa hvis Bund der lægges Ild, kommes Træstykker af 1,5 til 2''' Længde og 1 til 2,5''' Tykkelse, det ene efter det andet.

Naar det da er blevet fyldt med Gløder, sættes derpaa et nøiepassende Jernlaag, som rundtom tiklines med Leer. Efterat Karret saaledes har staaet 36 til 48 Timer, er Træet Kul. Vil man kun brænde et lidet Quantum Kul, skeer det paa andre Maader. De bedste Kul faaes da, naar man brænder (destillierer) Træet i Metalcylindere eller Ovne.

Egenskaberne ved gode Kul ere:

1) Naar de brækkes, maa de gaae over i Blandingens skeer:

a) I Stampemøller ved at lade Træstampere med Metalskoe falde ned i Kar (Kummer), der ere enten heelt af Metal, eller blot kobberkædte, og i alle Tilfælde Forsynede med Træbunde, paa hvilke Satsen, der udsættes for Virkningen af Stampeme, behøver, alt efter disses Hastighed, en Tid af 24 til 36 Timer, for fuldkommen at være gjennemarbejdet. I denne Tid blande hos os 56 til 72 Stampere 560 til 720 Pd. Krudt.

b) I Valsemøller ved Gnidningen af to omløbende store Metalvalser eller Steenvalser paa Satsen, der er udbredt paa en Plade af Metal eller Marmor. Saaledes er man i stand til at blande, i Forhold til Kraftens Beskaffenhed, en Masse af 60 til 90 Pd., i 6 til 10 Timer.

I ingen Krudtmølle bør arbeides saa hurtig at Delene kunne blive varme. Under Arbejdet fugtes Satsen nogle Gange med reent Vand.

Er Satsen overalt eensfarvet, der uden Vanskelighed igjen deles, da er man overtydet om en fuldkommen fuldendt behandling. Ved hvilken af disse Maader Krudsmassen bedst blandes, har Erfaring endnu ikke tilstrækkeligt lært; dog troer man, at Krudtet bedre blandes ved Sidsnævnte.

Efter at Bestanddelene paa forhen anførte Maader ere blandende, kornes Krudtet, d. e. man forarbejder Satsen saaledes, at den kommer til at bestaae af smaae runde Dele eller Korn. Derved gives Massen Mellemrum hvorigjennem Eden hurtigere og heftigere kan forplante sig. Ved den saaledes forøgede Antændelses Hurtighed forøges ogsaa Kraften. Saadan Korning skeer hos os saaledes:

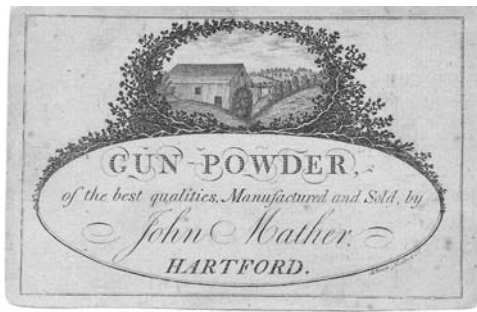
I en Deel Trækasser, (Rammer) som ved en mekanisk Indrætning drives horisontalt frem og tilbage, sættes Sigter, saaledes, at en med Pergamentsbund forsynet Sigte staaer over en anden der har Haardugsbund.

I den første, hvorigjennem Satsen trykkes formedelst tvende Pokkenholts Klodse der rulle frem og tilbage, ere Huller efter Krudtkornenes bestemte Størrelse; fra denne falde Kornene ned i Haarddugssigten hvoraf de kunne udtages, da Støvet falder gjennem Sigten i omtalte Kasse.

Anmærkning. Ogsaa skeer Korningen ved Haandsigter som paa Dunsemølle og flere smaae Krudtmøller.

Efter Kornenes Størrelse faaer Krudtet Navn. Det Krudt, der har de største Korn kaldes Kanonkrudt; det med mindre Korn, Musketkrudt; det med de mindste og meest runde Korn, kaldes Jagtkrudt, som atter enten er simpelt eller poleert. Endeligen kaldes det Krudt som ingen Korn har, Meelkrudt. Til Jagtkrudt tages det rene Svovl, det fineste Træ til kul, og undertiden lidt meer Salpeter end til de almindelige Krudtlags.

Poleringen skeer ved at give det kornede Krudt en langsom Bevægelse i en omløbende huul Træcylinder. Dette skeer, forstaaer sig, først da, naar Krudtet er tørt. Krudtet tørres nemlig efter Korningen enten ved Solens Varme eller i de saakaldte Tørrehuse, hvori det, lagt paa lange flade Træbakker, hensættes paa Hylder i en Varme af 35 til 36° (Reaumur). Det tørres da i 24 Timer. Derefter sigtes krudtet. Denne Sigtning er nødvendig for at adskille de grovere og finere Slags, og at skille disse fra det ved Tørringen fremkomne Støv, og fra saa store Krudtkorn, som kun ere anvendelige til at sprengte Steen med eller som maae omarbejdes. Krudtet kommer da i vandtætte Egetønder, forsynede med Træband. I hver Tønde kommes i Almindelighed 100 Pd. Krudt, der dog ei ganske fylde samme; der fremstaaer nemlig et ledig Rum af 6 til 8 Tommer, hvorved Krudtet, ved Tøndens Omveltning hindres fra at blive steenløbet eller klumpet. Til Jagtkrudet bruges undertiden 50 pundige, men almindeligst 25 pundige og 10 pundige Tønder.

Kjendemærkerne der lede os til en mueligst rigtig Bedømmelse af Krudets Godhed, ere:

- 1.) De udvortes. Saaledes bør godt Krudt være sortegraat, lidt blaaeagtigt; der bør være overalt eensfarvet, og saa tørt, at det knaser ved at knuges i haanden. Heller ikke bør det aldeles uden Vanskelighed lade sig gnide til Meel; Kornene bør være haarde, runde, eensformige og nogenlunde uden Støv. Knuser man noget Krudt paa rent hvidt Papiir, maa det overalt have eens Farve; antændes det paa Papiret, maa dette derved ikke tændes eller plettes. Disse Undersøgelser tjene fornemmeligen til at erfare Krudtdelens reenhed, som og deres tilbørlige og riktige Blanding.
- 2.) De som yttre sig ved at antænde Krudtet, hvor samme er indsluttet.

Saadan Antændelse skeer for at prøve Krudtets Styrke, der enten kan bestemmes efter den Vægt med hvilken et vist Quantum Krudt trykker paa en vis Flade, og hvorved da Krudtets absolutte Kraft især erfares, eller ved at prøve under visse Omstændigheder Virkningen af et ved Krudtet bevæget Legem, og da undersøges dets relative Kraft.

Vi prøve hos os Krudtes relative Styrke, da man kun har saa bekjendte Forsøg, der bestemte den absolutte. Grev Rumford er den Eneste, der har anstilt saadanne, hvis Resultat var, at ved Opløsning trykker fuldkomment indesluttet Krudt paa de indesluttede Flader, i det mindste med en Kraft, der er 50000 Gange større end Luftens sædvanlige Tryk. De hos os befalede Prøver ere:

1. For Landetaten Morteerprøven (fransk Opfindelse), som skeer ved en Metalmorteer, støbt paa en Metal fod under en Vinkel af 45°. Denne skrues fast paa en Jernblok, der, tilligemed Morteren, maa være saa tung, at den ikke ved Kastet reculerer betydelig. Morteren er forsynet med et cylindriskt Kammer, der netop fatter 6 Lod Krudt, hvilken Masse, til Beviis for sin Styrke skal, naar ellers Morteren eller Kuglen ei ved Brugen har faaet Mangler, kaste en Metalkugle, der veier (sic) 57 Pd. 26 Lod, 400 Alen bort.
2. For Søetaten, Dopp prøven eller Stangprøven (hollandsk Ovelse), der skeer ved en med Fod forsynet og cylindriskt udhulet, Pokkenholts Klods. I Udbulingen, som er af bestemt Længde og Diameter, kommes 2,5 Qvintin Krudt, der, til Beviis for en større Masses Brugbarhed, skal kaste en dreiet Trædop af 4 Lods Vægt, 80 til 100' perpendicularit i Været. For at kunne iagttage Høiden til hvilken Dopp'en stiger ved Affyringen, sker Prøven ved Siden af en Stang eller Muur, hvorpaa Hovedmaalene til omtalte

Høide ere afsatte. Anmærkning. Denne Prøve bruges og ved Landetaten, kun med den Forskjel, at Klods'en og Dopp'en ere af Metal.

Man maa ved disse Prøver gjøre flere Kast, og undersøge, om Mediummet af disse ere de Frastande eller Høider der ved Krudtet skulle opnaaes. Stedene hvor det saaledes prøvede Krudt hensættes eller henlægges for at opbevares i Tønder, kaldes Krudtmagasiner eller Krudttaarne. I Fæstningerne ere saadanne almindeligviis hvelvede Bygninger, der som oftest befinde sig i Bastionernes Kjedel; hvis ikke, da lagte under Bevogtning paa afsides og tørre Steder. Tønderne lægges paa Træunderlag, saaledes, at ei fleer end 3 Tønder ere ovenpaa hverandre. Lægges, som sjældent skeer. 4 Lag, da maa det øverste kun ligge saalænge som den høieste Nød kræver. For ved Lufttræk at vedligeholde Krudtet, oplukkes i tørt Veir Krudttaarnets Luger.

Naar der arbeides i et Krudttaarn man den største Forsigtighed anvendes: paa Gulvene lægges Haardugstepper; Mandskabet forsynes med Filtsocker, og maa intet have hos sig der lettigen kan give Ild; Sidegeværet taales end ei i noget Krudttaarn. For og efter hvert Arbeid feies reent i Taarnet, og Tepperne udrystes paa et fraliggende Sted. Intet Krudt og intet som der er Krudt ved, bør staae eller bæres uden Bedækning; ei heller bør det hensættes eller trilles uden paa Tepper, helst uldne, og ikke stødes eller gnides, men altid med Varsomhed løftes og hensættes.

Redskaberne som bruges til at arbeide med i et Krudttaarn, bør være af Kobber, Metal eller Træ, thi vare de af Jern eller Steen, kunde de ved Brugen lettigen give Ild. Med hine Redskaber bør man end ei slaae meget stærkt eller hurtigt, da Gnidningen giver varme.

Fortsettelse følger .....

Norske rekorder pr. september 2008

Originalvåpen.

Miquelet	Dag M. Winge	TGMC	92 p.	23.04.00	Skatval
Maximilian	Dag M. Winge	TGMC	80 p.	14.06.03	Verdal
Vetterli	Trond Berger	EFP	95 p.	22.04.07	Korsfløyta
Whitworth	Ragnar Hegge	TGMC	94 p.	1988	Finland
Minie	Dag M. Winge	TGMC	85 p.	03.08.05	Pforzheim
Cominazzo	Odd Flomark	OKTS	85 p.	25.05.98	Breimyra
Kuchenreuter	Odd Flomark	BPK	94 p.	08.05.00	Maridalen
Colt	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	29.04.04	Kongsvinger
Tanegashima	Petter Hoberg	SCS	48 p.	2002	Italia
Hizadai	Petter Hoberg	SCS	87 p.	10.08.07	Parma, Italia
Remington	Oddvar Deberitz	N&S	94 p.	17.07.05	Rena
S&W	Are Fosjord	SCS	95 p.	26.05.97	Eidsberg
Lorenzoni	Oddvar Deberitz	N&S	20 duer	01.04.07	Korsfløyta
Manton	Oddvar Deberitz	N&S	13 duer	10.09.06	Korsfløyta
4 linjer Kammerlader	Rune Stensrud	KBT	90 p.	20.04.08	Korsfløyta (NY)
18 lød. mil. kammerlader	Sondre Nordhagen	N&S	92 p.	18.05.08	Korsfløyta (NY)
Perkusjonsmuskett	Per Østby	EFP	95 p.	05.07.03	Årnes
Bakladet perkusjon	Oddvar Deberitz	N&A	83 p.	18.05.08	Årnes
Lamarmora	Dag M. Winge	TMS	89 p.	16.06.08	Korsfløyta (NY)
Pennsylvania	Dag M. Winge	TMS	79 p.	15.08.08	Adelaide (NY)

Replikavåpen.

Miquelet	Dag M. Winge	TGMC	94 p.	22.01.00	Skatval
Maximilian	Per Østby	EFP	94 p.	11.08.06	Bordeaux
Minie	Trond Berger	EFP	96 p.	06.06.97	Eidsberg
Whitworth	Per Østby	EFP	100 p.	21.03.04	Korsfløyta
Vetterli	Oddvar Deberitz	N&S	100 p.	25.08.05	Kongsvinger
Valkyrie	Marianne Berger	EFP	96 p.	29.0504	Korsfløyta
Cominazzo	Are Fosjord	SCS	94 p.	08.05.00	Maridalen
Kuchenreuter	Odd Flomark	OKTS	100 p.	07.06.94	Onsrud
Mariette	Ketil Berntsen	HFP	98 p.	23.06.96	Skatval
Tanegashima	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	15.07.07	Eidsberg (NY)
Hizadai	Oddvar Deberitz	N&S	97 p.	13.05.07	Kongsvinger (NY)
Pennsylvania	Per Østby	EFP	93 p.	13.04.08	Korsfløyta (NY)
Lamarmora	Dagfinn Torp	KBPT	92 p.	13.04.08	Korsfløyta (NY)
Remington	Per Østby	EFP	100 p.	22.05.05	Korsfløyta
S&W	Rune Stensrud	KBT	97 p.	07.07.02	Eidsberg
Lorenzoni	Per Østby	EFP	21 duer	20.07.03	Eskilstuna
Manton	Per Østby	EFP	19 duer	10.09.06	Korsfløyta
Turner	Per Østby	EFP	273 p.	20.03.05	Størjebygda
Bodine	Per Østby	EFP	289 p.	20.03.05	Størjebygda
Sporting Trophy	Per Østby	EFP	561 p.	20.03.05	Størjebygda

Lagrekorder.

Adams	Kongsvinger B. T.		260 p.	21.07.08	Åsheim (NY)
Lucca	Eidsberg Flint & P.	R	265 p.	03.07.04	Eidsberg
Peterlongo	Tromsø Pistolklubb		278 p.	10.06.95	Eidsberg
Boutet	Schedsmoe C.S		279 p.	03.07.04	Eidsberg
Wogdon	Schedsmoe C.S.		261 p.	05.07.97	Eidsberg
Halikko	Schedsmoe C.S.		248 p.	1993	
Magenta	Eidsberg Flint & P.		265 p.	07.07.02	Eidsberg
Pforzheim	Eidsberg Flint & P.	R/O	286 p.	05.07.98	Eidsberg
Rigby Cup	Eidsberg Flint & P.		281 p.	05.07.98	Eidsberg
Scandinavien Cup	Kongsvinger B. T.		273 p.	05.07.03	Årnes
Remington replika	Eidsberg Flint & P.		284 p.	20.05.04	Korsfløyta
Hawker	Nord & Sør		15 duer	25.09.05	Korsfløyta
Batesville	Nord & Sør		31 duer	25.09.05	Korsfløyta

Prisliste NSU artikler .*Bestilles fra kasserer.*

<i>Artikkel</i>	<i>Pris</i>	<i>Enhet</i>
300 meter skiver	kr. 30,-	pr. skive
Innstikk til 300 meter skiver	kr. 10,-	pr. innstikk
200 meter skiver	kr. 25,-	pr. skive
Innstikk til 200 meter skiver	kr. 10,-	pr. innstikk
1/2 meter skive	kr. 5,-	pr. skive
Innstikk til 1/2 meter skive	kr. 1,-	pr. innstikk
Muskettskiver	kr. 25,-	pr. skive
Innstikk til muskettskiver	kr. 10,-	pr. innstikk
Store lapper	kr. 50,-	rull a' 1000 stk.
MLAIC-reglement	kr. 15,-	pr. stk.
Stoffmerker	kr. 50,-	pr. stk.
Klistremerker	kr. 10,-	pr. stk.
Nåler	kr. 25,-	pr. stk.
Medaljer	kr. 35,-	pr. stk.
Tolkesett	kr. 350,-	pr. sett
DVD film	kr. 150,-	pr. stk.
Poloskjorte med trykk	kr. 150,-	pr. stk.

- og ditt bidrag til en sterk og tydelig organisasjon.
- og ditt bidrag til en vennskapelig og hyggelig tone i vår kommunikasjon.
- til aktiv deltagelse i organisasjonen.
- til å komme med innspill og forslag.
- til å bidra med stoff til Muskedunderen.
- til å gi styret tilbakemeldinger og konstruktiv kritikk i en høvisk og vennskapelig tone.
- til å delta på stevner og hyggelig samvær.
- til å møte på generalforsamlingene for å bidra til bredest mulig grunnlag for viktige avgjørelser.
- til lojalt å forholde deg positivt til flertallets avgjørelser.
- til å dele din kunnskap med andre.

Returadresse:

NORSK SVARTKRUTTUNION
c/o ODDVAR DEBERITZ
2114 DISENÅ

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

PORTO BETALT
PORT PAYÉ
NORGE

Leverandør av svartkrutt til det
Norske skyttermiljø!

Engelsrud NFI Pyrotechnics AS

med himlen som arbeidsplass i 58 år

**Smalvollveien 6,
0667 Oslo**

Tel: 23 37 89 00 Faks: 23 37 89 01

e-post: post@engelsrudnfi.no

hjemmeside: www.fyrverkeri.no

- Forbrukerfyrverkeri
- Profesjonelt fyrverkeri
- Militær produksjon
- SFX, Special Effects
- Saluttering

Norsk Svartkrutt Union

Stiftet 2.12.1983